

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อราคาทองคำแท่งในประเทศไทย

The Analysis of Factors Influencing Gold Bar Price In Thailand

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อราคาทองคำแท่งในประเทศไทย

The Analysis of Factors Influencing Gold Bar Price In Thailand

การค้นคว้าอิสระเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเงิน

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ปีการศึกษา 2558

©2558

ณาสักอัญญ์ พิบูลพาณิชย์การ

สงวนลิขสิทธิ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
อนุมัติให้การค้นคว้าอิสระเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเงิน

เรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อราคาทองคำแท่งในประเทศไทย

ผู้วิจัย ฌณาสร้อย พิบูลพาณิชย์การ

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ดร.ศรีสุดา ฤงสุวรรณ)

ผู้เชี่ยวชาญ

(ดร. สุมณี ศุภกรโกศล)

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรยา สิงห์สงบ)

รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ
รักษาการคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

17 พฤศจิกายน 2558

ณาสส์อัญญ์ พิบูลพาณิชย์การ. ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการเงิน, พุทธศักราช 2558, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อราคาทองคำแท่งในประเทศไทย (59 หน้า)

อาจารย์ที่ปรึกษา: ดร.ศรีสุตา ฤงสูวรรณ

บทคัดย่อ

การศึกษานี้เป็นการศึกษา “การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อราคาทองคำในประเทศไทย” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาตลาดทองคำ การลงทุนในทองคำ และสถานการณ์ราคาทองคำในประเทศไทยและปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อราคาทองคำในประเทศไทย แนวทางการวิเคราะห์จะเลือกศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆ ที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อราคาทองคำในประเทศไทยโดยเลือกปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อราคาทองคำแท่งในประเทศไทยคือ ราคาทองคำตลาดโลก Spot Gold อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ ดัชนีราคาผู้บริโภคในประเทศไทย อัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย เก็บรวบรวมเป็นรายเดือนตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2549 - เดือนมิถุนายน 2558 รวมทั้งสิ้น 111 เดือน โดยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square Method)

ผลการวิจัยพบว่า ราคาทองคำแท่งในประเทศไทยมีความสัมพันธ์กับราคาทองคำตลาดโลก Spot Gold อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ และดัชนีราคาผู้บริโภคในประเทศไทย แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย โดยที่ราคาทองคำตลาดโลก Spot Gold มีค่าเป็นบวก (+) หมายถึงหากราคาทองคำตลาดโลก Spot Gold เพิ่มขึ้น 1% จะมีผลต่อราคาทองคำแท่งในประเทศไทยเท่ากับ 0.942% อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ มีค่าเป็นบวก (+) แสดงว่าหากอัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้น 1% จะมีผลต่อราคาทองคำแท่งในประเทศไทยจะมีค่าเท่ากับ 0.839% ดัชนีราคาผู้บริโภคในประเทศไทย มีค่าเป็นบวก (+) แสดงว่าหากดัชนีราคาผู้บริโภคในประเทศไทย เพิ่มขึ้น 1% จะมีผลต่อราคาทองคำแท่งในประเทศไทยเท่ากับ 0.250%

คำสำคัญ: อัตราแลกเปลี่ยน, อัตราดอกเบี้ย, ราคาทองคำโลก, ดัชนีราคาผู้บริโภค, ราคาทองคำแท่งประเทศไทย

Phibulpanijkarn, N. M.S. (Finance), November 2015, Graduate School,
Bangkok University.

The Analysis of Factors Influencing Gold Bar Prices In Thailand (59 pp.)

Advisor: Srisuda Thungsuwan, Ph.D.

ABSTRACT

The main objective of this independent study is to examine the factors that affect the price of Thai gold bullion. By selecting the relevant factors which may affect the change in Thai gold bullion, 4 factors are World gold bullion, Thai-US Exchange rate, Consumer Price Index and Thai Policy Rate. The study period includes the data from May 2006 until June 2015. Multiple Linear Regression is used with the significant level of 5%.

The results of the analysis show that Thai gold bullion are positively affected by World gold bullion, Thai-US Exchange Rate and Consumer Price Index with coefficients of 0.942, 0.839 and 0.250. It means that when World gold bullion move up 1%, Thai gold bullion will move up 0.942%. When Thai-US Exchange rate moves up 1%, Thai gold bullion will move up 0.839%. And when Consumer Price Index moves up 1%, Thai gold bullion will move up 0.250%. Additional Thai Policy Rate is not related.

Keywords: Thai-US Exchange, Thai Policy Rate, Thai Gold Bullion, Consumer Price Index, World Gold Bullion

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์จากอาจารย์ ดร.ศรีสุดา ฤงสุวรรณ อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ที่ให้การชี้แนะแนวทางการศึกษา ตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องในงาน ตลอดจนการให้คำปรึกษา ซึ่งเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ มีความสมบูรณ์ครบถ้วนสำเร็จไปได้ด้วยดี รวมถึงอาจารย์ท่านอื่นๆ ที่ได้ถ่ายทอดวิชาความรู้ให้ และสามารถนำวิชาการต่างๆ มาประยุกต์ใช้ในการศึกษาค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มาไว้ ณ โอกาสนี้

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัย ขอขอบคุณเพื่อนๆ พี่ๆ ในหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการเงิน มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ที่คอยช่วยเหลือและเป็นกำลังใจให้กันตลอดมา และทำให้การศึกษาในระดับปริญญาโทครั้งนี้ น่าจดจำ

ณภัสธัญญ์ พิบูลพาณิชย์การ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย	3
1.3 ขอบเขตการวิจัย	3
1.4 วิธีการศึกษา	4
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
1.6 นิยามศัพท์เทคนิค	4
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 แนวคิดและทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์	6
2.2 ทฤษฎีหลักการลงทุน	6
2.3 ทฤษฎีผลตอบแทนและความเสี่ยงจากการลงทุน	7
2.4 ทองคำ	8
2.5 การวิเคราะห์ความถดถอย	19
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	20
2.7 กรอบแนวคิดงานวิจัย	23
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	
3.1 ข้อมูลและแหล่งข้อมูล	24
3.2 แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา	25
3.3 กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล	26
3.4 การตรวจสอบนัยสำคัญโดยรวมของสมการ	28
3.5 สมมติฐานในการวิจัย	29

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
4.1 ผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาของปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อราคาทองคำในประเทศไทย	31
4.2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อราคาทองคำแท่งในประเทศไทย	37
4.3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปร	39
บทที่ 5 บทสรุป	
5.1 สรุปผลการวิจัย	41
5.2 อภิปรายผลการวิจัย	42
5.3 ข้อเสนอแนะ	43
บรรณานุกรม	44
ภาคผนวก	45
ประวัติผู้เขียน	58
เอกสารข้อตกลงว่าด้วยการอนุญาตให้ใช้สิทธิ์ในรายงานการค้นคว้าอิสระ	

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 3.1: ตารางแสดงแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ตัวแปรตาม และตัวแปรอิสระ	24
ตารางที่ 3.2: ตารางสรุปสมมติฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลง ราคาทองคำแท่งในประเทศไทย	30
ตารางที่ 4.1: ตารางสถิติเชิงพรรณนา ข้อมูลตัวแปรตามและตัวแปรอิสระ	35
ตารางที่ 4.2: ตารางแสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรตัวและตัวแปรตาม ด้วยเทคนิคการวิเคราะห์แบบ Multiple Regression	37
ตารางที่ 4.3: ตารางแสดงทิศทางสำหรับตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ	40
ตารางที่ 4.4: ตารางแสดงทิศทางสำหรับตัวแปรที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ	40

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1: ราคาทองคำในประเทศไทย ตั้งแต่ปี 2549 - 2558	1
ภาพที่ 2.1: ภาพแสดงกรอบแนวคิดการวิจัย	23
ภาพที่ 4.1: แสดงความสัมพันธ์ระหว่างราคาทองคำตลาดโลกกับ ราคาทองคำแท่งในประเทศไทย ตั้งแต่ปี 2549 - 2558	31
ภาพที่ 4.2: แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทยกับ ราคาทองคำแท่งในประเทศไทย ตั้งแต่ปี 2549 - 2558	32
ภาพที่ 4.3: แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ กับราคาทองคำแท่งในประเทศไทย ตั้งแต่ปี 2549 - 2558	33
ภาพที่ 4.4: แสดงความสัมพันธ์ระหว่างดัชนีราคาผู้บริโภคในประเทศไทยกับ ราคาทองคำแท่งในประเทศไทย ตั้งแต่ปี 2549 - 2558	34
ภาพที่ 4.5: แสดงผลของการทดสอบ Autocorrelation โดยใช้ค่า Durbin-Watson	39

บทที่ 1

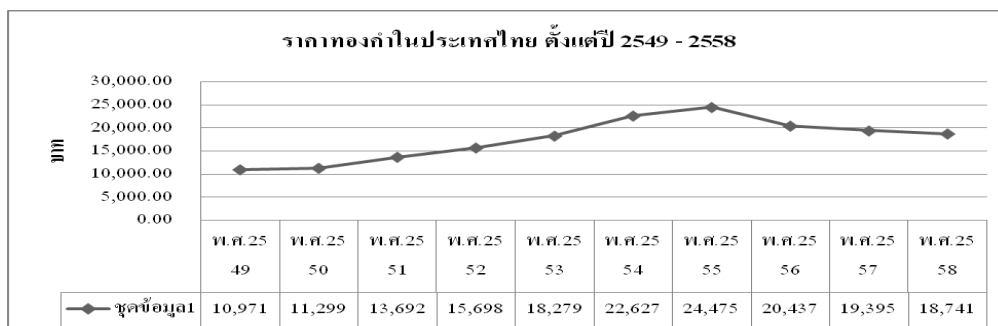
บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ทองคำเป็นสินทรัพย์รูปแบบหนึ่งที่นักลงทุนให้ความสนใจเพราะนอกจากทองคำจะเป็นทรัพย์สินที่มีสภาพคล่องสูงและสามารถเป็นหลักค้ำประกันความเสี่ยงให้กับผู้ที่ถือครองแล้วยังเป็นแหล่งลงทุนที่สามารถทำกำไรสำหรับนักลงทุน โดยทั่วไปความต้องการในทองคำมีวัตถุประสงค์สองประการ คือ เพื่อใช้ในอุตสาหกรรมเครื่องประดับ อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์และการสื่อสาร โทรคมนาคม และในวงการแพทย์และทันตกรรม ซึ่งความต้องการประเภทนี้จะแปรผันตามอุปสงค์และอุปทานของอุตสาหกรรมดังกล่าว สำหรับอีกวัตถุประสงค์ของความต้องการทองคำคือเพื่อประโยชน์ในการเก็งกำไรซึ่งเป็นอีกทางเลือกหนึ่งของนักลงทุน ทำให้ในปัจจุบันการเคลื่อนไหวของราคาทองคำเป็นสิ่งที่ได้รับความสนใจมากขึ้นเพื่อที่จะเป็นเกณฑ์ประกอบในการตัดสินใจลงทุน

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาความต้องการทองคำในประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นเรื่อยๆ เนื่องจากทองคำเป็นสินทรัพย์ที่มีความปลอดภัยสูง และสามารถรักษาความมั่งคั่งในระยะยาวได้ดี จึงส่งผลต่อราคาทองคำ ดังจะเห็นได้จากภาพที่ 1.1 ซึ่งแสดงให้เห็นการเปลี่ยนแปลงของราคาทองคำในประเทศไทย ตั้งแต่ปี 2549 – 2558 โดยในปี พ.ศ. 2549 ราคาเฉลี่ยอยู่ที่ 10,971 บาทต่อทองคำหนักหนึ่งบาท และปรับตัวสูงขึ้นเป็น 15,698 บาทต่อทองคำหนักหนึ่งบาท ในปี 2553 และเพิ่มขึ้นสูงสุดในปี 2555 โดยมีราคาเฉลี่ย 24,475 บาทต่อทองคำหนักหนึ่งบาท หลังจากนั้นปรับตัวลดลงเป็น 20,437 และ 18,741 บาทต่อทองคำหนักหนึ่งบาท ในปี 2557 และ ปี 2558 ตามลำดับ

ภาพที่ 1.1 : ราคาทองคำในประเทศไทย ตั้งแต่ปี 2549 – 2558

ที่มา : สมาคมทองคำ. (2558). สถิติราคาทองคำแห่งประเทศไทย. สืบค้นจาก

<http://www.goldtraders.or.th>.

การเปลี่ยนแปลงของราคาทองคำในตลาดโลกนับเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ราคาทองคำในประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลง เนื่องจากราคาทองคำในประเทศจะอ้างอิงราคาจากต่างประเทศ Spot Gold เป็นหลัก ดังนั้นราคาทองคำในประเทศไทยจะเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันกับราคาทองคำในตลาดโลก

ตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ. 2549 – 2554 ราคาทองคำแท่งในตลาดโลกมีการปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นซึ่งสอดคล้องกับการเพิ่มขึ้นของราคาทองคำแท่งในประเทศไทย การเพิ่มขึ้นของราคาดังกล่าวเกิดจากการเพิ่มขึ้นของอุปสงค์ของน้ำมันและจากนโยบายการกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศต่างๆ ทำให้เกิดภาวะเงินเฟ้อ ประชาชนจึงหันมาบริโภคทองคำมากขึ้นเนื่องจากทองคำเป็นสินทรัพย์ที่มีความปลอดภัยสูงและสามารถรักษาความมั่งคั่งในระยะยาวได้ ปี พ.ศ. 2555 เป็นต้นมา ราคาทองคำในตลาดโลกเริ่มมีการปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่อง สาเหตุมาจากการที่นักลงทุนมีการขายทำกำไรในตลาดทองคำ และมีการปรับตัวลงของราคาน้ำมัน นอกจากนั้นแล้วยังเป็นช่วงที่เริ่มหยุดมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของต่างประเทศ จึงส่งผลให้ปริมาณเงินในระบบลดลงทำให้ค่าเงินดอลลาร์สหรัฐมีแนวโน้มแข็งค่าขึ้นด้วย ทำให้ราคาทองคำในตลาดโลกลดลงและส่งผลต่อการลดลงของราคาทองคำแท่งในประเทศไทย

นอกจากราคาทองคำในตลาดโลกแล้ว ยังมีปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่อราคาทองคำแท่งในประเทศไทย ดังนี้

1. อุปสงค์และอุปทานในตลาด ราคาทองคำจะปรับตัวขึ้นก็ต่อเมื่อมีความต้องการซื้อทองคำมากกว่าปริมาณทองคำที่มีในตลาด โดยส่วนใหญ่อุปสงค์ของทองคำมาจากอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ อุตสาหกรรมการแพทย์และการผลิต และจากนักลงทุน ซึ่งความต้องการทองคำของกลุ่มนักลงทุนมีการปรับตัวมากขึ้นเป็นลำดับ โดยเฉพาะในช่วงที่เกิดวิกฤตเศรษฐกิจ การกระจายความเสี่ยงที่ธนาคารกลางหลายๆ ประเทศทำคือ การสะสมทองคำเพื่อเป็นทุนสำรองแทนการถือครองพันธบัตรสหรัฐฯ ส่วนอุปทานมาจาก ผลผลิตจากเหมืองทอง การขายทองคำออกจากทุนสำรองของธนาคารกลาง และทองคำเก่าที่หมุนเวียนอยู่ในตลาด

2. อัตราแลกเปลี่ยน เนื่องจากประเทศไทยไม่สามารถผลิตทองคำเองได้ จึงต้องนำเข้าจากต่างประเทศ ดังนั้นราคาทองคำในประเทศไทยจะอิงอยู่กับราคาทองในตลาดโลก ซึ่งมีมาตรฐานการซื้อขายเป็นดอลลาร์สหรัฐฯ เพราะฉะนั้นอัตราแลกเปลี่ยนถือเป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงของราคาทองคำในประเทศไทย ถ้าหากค่าเงินบาทแข็งค่าจะส่งผลให้ราคาทองในประเทศปรับตัวลดลง แต่ถ้าค่าเงินบาทอ่อนค่าก็จะส่งผลให้ราคาทองในประเทศปรับตัวเพิ่มขึ้นด้วย

3. อัตราดอกเบี้ยเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อราคาทองคำทางอ้อมในทิศทางตรงกันข้าม เนื่องจากประชาชนหรือนักลงทุนส่วนใหญ่จะทำการเคลื่อนย้ายเงินลงทุน จากการฝากเงินธนาคารเพื่อรับดอกเบี้ย มาลงทุนในสินทรัพย์อื่นๆ ที่ให้ผลตอบแทนที่มากกว่า เช่น การลงทุนใน

อสังหาริมทรัพย์ หุ่น ตราสารหนี้ รวมถึงทองคำ จึงทำให้ราคาทองคำปรับตัวขึ้นเมื่อมีการลดอัตราดอกเบี้ยลง

4. อัตราเงินเฟ้อ เนื่องจากทองคำเป็นสินทรัพย์ที่มีคุณสมบัติในการป้องกันความเสี่ยงด้านอัตราเงินเฟ้อ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าทุกครั้งที่เกิดภาวะเงินเฟ้อ ราคาทองคำจะมีการปรับตัวเพิ่มมากขึ้น

5. ราคาน้ำมัน เนื่องจากทิศทางราคาน้ำมันเป็นสัญญาณบ่งบอกถึงภาวะเงินเฟ้อ ดังนั้นเมื่อราคาน้ำมันปรับตัวสูงขึ้นจึงทำให้เกิดเงินเฟ้อ และทองคำเป็นสินทรัพย์ที่มีคุณสมบัติในการป้องกันความเสี่ยงด้านอัตราเงินเฟ้อจึงปรับตัวไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือเมื่อราคาน้ำมันปรับตัวขึ้นทองคำก็จะปรับตัวขึ้นด้วย

6. สถานการณ์ความไม่สงบทางการเมือง สงครามหรือการขัดแย้งทางการเมืองระหว่างประเทศจะเป็นชนวนสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาเศรษฐกิจซึ่งส่งผลต่อราคาทองคำ เนื่องจากทองคำมีคุณสมบัติเป็นสินทรัพย์ปลอดภัย (Safe Heaven) และทองคำยังสามารถรักษามูลค่าของตัวเองได้ดีในช่วงที่เกิดวิกฤตทางการเมือง ดังนั้นประชาชนหรือนักลงทุนจะหันมาถือครองทองคำมากขึ้นเมื่อเกิดสงครามหรือการขัดแย้งทางการเมืองระหว่างประเทศ

ดังนั้นในการศึกษานี้จะพิจารณาถึงปัจจัยต่างๆ ได้แก่ ราคาทองคำตลาดโลก อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ อัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย และดัชนีราคาผู้บริโภคในประเทศไทย ที่ส่งผลกระทบต่อราคาทองคำในประเทศไทย

1.2 วัตถุประสงค์การวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาตลาดทองคำ การลงทุนในทองคำ และสถานการณ์ราคาทองคำในประเทศไทย

1.2.2 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อราคาทองคำในประเทศไทย

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาจะพิจารณาตัวแปรอิสระ ได้แก่ ราคาทองคำตลาดโลก spot gold อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ ดัชนีราคาผู้บริโภคในประเทศไทย อัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีผลต่อราคาทองคำในประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลรายเดือนที่เก็บรวบรวมตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2549 – เดือนมิถุนายน 2015 รวม 111 เดือน

1.4 วิธีการศึกษา

1. วิธีการเก็บข้อมูล ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ประเภทอนุกรมเวลาโดยเก็บรวบรวมเป็นรายเดือนตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2549 – เดือนมิถุนาคม 2558 จาก

สมาคมค้าทองคำ สำหรับข้อมูลราคาทองคำแห่งประเทศไทย อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ และอัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย มาจากธนาคารแห่งประเทศไทย (www.bot.or.th) ดัชนีราคาผู้บริโภคในประเทศไทย มาจากสำนักเศรษฐกิจการค้า (www.price.moc.go.th) และราคาทองคำตลาดโลก spot gold รวบรวมมาจาก Aspen by Infoquest

2. วิธีการศึกษาวิเคราะห์ ประกอบด้วย

2.1 การศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive Method) เป็นการอธิบายถึงข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับทองคำ ตลาดทองคำในประเทศไทย การลงทุนในทองคำ สถานการณ์ของราคาทองคำ รวมทั้งปัจจัยที่ส่งผลต่อราคาทองคำในประเทศไทย

2.2 การวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ ได้แก่ ราคาทองคำตลาดโลก spot gold อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ ดัชนีราคาผู้บริโภคในประเทศไทย ราคาน้ำมันตลาดโลก อัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย โดยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบตลาดทองคำ การลงทุนในทองคำ และสถานการณ์ราคาทองคำในประเทศไทย
2. ทำให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อราคาทองคำในประเทศไทย
3. เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการคาดคะเนราคาทองคำในประเทศไทย

1.6 นิยามศัพท์เทคนิค

1. ทองคำแท่งในตลาดโลก หมายถึง ทองคำที่มีการซื้อขายที่ตลาดนิวยอร์ก โดยมีเนื้อทอง 99.5%
2. ดัชนีราคาผู้บริโภคในประเทศไทย หมายถึง ตัวชี้วัดการเปลี่ยนแปลงราคาสินค้าและบริการที่ใช้ในการบริโภค จะป็นดัชนีตัวหนึ่งที่มีประโยชน์มากที่สุดชี้ให้เห็นว่าในขณะนี้ค่าครองชีพสูงกว่าหรือต่ำกว่าจากเดือนที่ผ่านมา อัตราเงินเฟ้อขึ้นหรือลดลงจากที่ผ่านมาเป็นอย่างไร
3. อัตราแลกเปลี่ยน หมายถึง ราคาของเงินตราสกุลหนึ่ง เมื่อเทียบกับอีกสกุลหนึ่ง เช่น 1 ดอลลาร์ สหรัฐเท่ากับ 35 บาทไทย ซึ่งกำหนดโดยกระทรวงการคลัง เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการแปลงเงินสกุลต่างๆ ให้มีมาตรฐานเดียวกัน
4. GOLD SPOT หมายถึง ราคาทองต่างประเทศ โดยราคาทองที่เห็นนี้จะมีหน่วยเป็นเงินดอลลาร์ ราคาทองจะวิ่งลงตลอดทั้งวัน โดยมีแรงซื้อขายจากตลาดทั่วโลก กราฟทองตัวนี้จึงมีความจำเป็นสำหรับการดูทิศทางของราคาทองคำของนักลงทุนทองคำ

5. อัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย หมายถึง อัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารกลางของแต่ละประเทศกำหนดขึ้นเป็นอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง ประเทศไทยกำหนดให้อัตราดอกเบี้ยสำหรับธุรกรรมการซื้อคืนพันธบัตร 1 วันของ ธปท. (R/P 1 Day) เป็นตัวแทนของดอกเบี้ยนโยบาย

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดและทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์

ทฤษฎีของโทบิน คือความต้องการในการถือครองสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่อง (Tobin's Liquidity Preference Theory) โดยพิจารณาจากระดับความเสี่ยงและอัตราผลตอบแทนเป็นหลัก ซึ่งจะเน้นไปถึงเรื่องของการกระจายความเสี่ยงและเพิ่มผลตอบแทนจากการลงทุน ดังนั้นคนที่มีเงินออมอยู่อาจจะมีการกระจายไปในรูปแบบของการซื้อทองคำเพื่อลงทุนก็ได้ ถ้าหากว่าการลงทุนดังกล่าวให้ผลตอบแทนที่สูงขึ้นและความเสี่ยงไม่สูงนัก

2.2 ทฤษฎีหลักการลงทุน

การลงทุน (Investment) คือ การนำเงินจำนวนหนึ่งที่เหลือจากการใช้จ่ายหรือเกินจากความต้องการปกติไปใช้เพื่อก่อให้เกิดผลตอบแทนในอนาคตที่คาดว่าจะได้รับมากขึ้น หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งได้ว่า “การลงทุน” หมายถึง การนำเงินจำนวนหนึ่งไปใช้เพื่อก่อให้เกิดกระแสเงินสดรับในอนาคต โดยกระแสเงินสดรับในอนาคตนั้นจะชดเชยต่อการนำเงินไปลงทุนให้แก่ผู้กู้เงินในช่วงระยะเวลาหนึ่ง สิ่งสำคัญ คือกระแสเงินสดรับนั้นจะต้องสามารถชดเชยอัตราเงินเฟ้อและชดเชยความไม่แน่นอนที่จะเกิดแก่กระแสเงินสดรับในอนาคต ซึ่งจะเห็นได้ว่า องค์ประกอบหลักในการลงทุน คือ การมีเงินออมหรือเงินที่กักไว้เพื่อการลงทุน และอีกประการหนึ่ง คือ ผลตอบแทนของการลงทุนที่ผู้ลงทุนต้องการ ทองคำก็เป็นหนึ่งในสินทรัพย์เพื่อการลงทุนที่สามารถให้ผลตอบแทนที่มากขึ้นกว่าการฝากเงินปกติที่ธนาคาร ดังนั้น การศึกษาการลงทุนจึงเกี่ยวข้องกับการศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจทางเลือกในการลงทุน โดยการวิเคราะห์ทางเลือกต่างๆ เพื่อประเมินมูลค่าหรือราคาของเครื่องมือทางการเงินหรือหลักทรัพย์ รวมทั้งเป็นการศึกษาเพื่อประเมินผล การตัดสินใจลงทุนของบุคคลหรือกองทุน แบ่งเป็นประเภทใหญ่ๆ ได้ 3 ประเภท คือ (เพชรี ชุมทรัพย์, 2549)

2.2.1 การลงทุนเพื่อการบริโภค (Consumer Investment) เป็นการลงทุนของผู้บริโภค (Consumer Investment) ในการซื้อสินทรัพย์คงทนต่างๆ

2.2.2 การลงทุนในธุรกิจ (Business or Economic Investment) หมายถึง การซื้อทรัพย์สินเพื่อประกอบธุรกิจหารายได้ โดยหวังว่ารายได้จะเพียงพอที่จะชดเชยกับความเสี่ยงในการลงทุน โดยมีเป้าหมายในการลงทุนของธุรกิจคือกำไร

2.2.3 การลงทุนในหลักทรัพย์ (Financial or Securities Investment) เป็นการซื้อสินทรัพย์ (Asset) ในรูปของหลักทรัพย์ (Securities) เช่น พันธบัตร (Bond) หุ้นกู้หรือหุ้นทุน (Stock) หรือทองคำ (Gold)

2.3 ทฤษฎีผลตอบแทนและความเสี่ยงจากการลงทุน

ผลตอบแทนจากการลงทุน มี 2 ลักษณะ คือ (ศิรินุช อินละคร, 2548)

1. รายได้จากการลงทุน (Income Return) คือรายได้ที่ผู้ลงทุนได้รับจากการลงทุน ซึ่งรายได้จากการลงทุนมีหลายแบบขึ้นอยู่กับประเภทของหลักทรัพย์ลงทุน เช่น ผู้ลงทุนในหุ้นสามัญหรือหุ้นบุริมสิทธิจะได้รับผลตอบแทนคือเงินปันผล ผู้ลงทุนในพันธบัตรหรือหุ้นกู้จะได้รับผลตอบแทน คือ ดอกเบี้ย ส่วนผู้ลงทุนในอสังหาริมทรัพย์จะได้รับผลตอบแทน คือค่าเช่า

2. กำไรหรือขาดทุนจากการขายสินทรัพย์ที่ลงทุน (Capital Gain or Loss) คือผลต่างระหว่างราคาขายและราคาซื้อสินทรัพย์ โดยผู้ลงทุนจะได้รับกำไรจากการขายสินทรัพย์ลงทุน (Capital Gain) เมื่อผู้ลงทุนขายสินทรัพย์ได้ในราคาที่สูงกว่าราคาที่ซื้อ และผู้ลงทุนจะขาดทุนจากการขายสินทรัพย์ลงทุน (Capital Loss) เมื่อผู้ลงทุนขายสินทรัพย์ลงทุนได้ในราคาที่ย่ำกว่าราคาที่ซื้อ มา โดยในช่วงหลังมานี้ความต้องการทองคำมีมากขึ้นซึ่งสืบเนื่องมาจากผลของการนำทองคำมาเป็นสินทรัพย์ที่ลงทุนเพื่อการเก็งกำไร ดังนั้นจึงทำให้ราคาทองคำมีความผันผวน

ความเสี่ยงจากการลงทุน

ความเสี่ยง หมายถึง โอกาสที่จะสูญเสียของบางอย่าง (A Chance of Losing Something) เป็นต้นว่าผู้ลงทุนอาจจะสูญเสียเงินลงทุน สูญเสียดอกผล หรือสูญเสียอำนาจในการซื้อของเงินลงทุนแล้วแต่ประเภทของความเสี่ยงที่เกิดขึ้น โดยทั่วไปความปลอดภัยของเงินลงทุนกับอัตราผลตอบแทนมักจะดำเนินไปในทิศทางตรงกันข้าม กล่าวคือ ถ้าผู้ลงทุนมุ่งรักษาความปลอดภัยของเงินลงทุนไว้มากๆ ผลตอบแทนที่ได้รับมักจะต่ำ เช่น การฝากธนาคารหรือลงทุนในหลักทรัพย์รัฐบาลให้ความปลอดภัยสูงแต่ผลตอบแทนมักจะต่ำ แต่สำหรับความเสี่ยงภัยกับอัตราผลตอบแทนของเงินลงทุนนั้นมักจะเป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ ถ้าต้องการผลตอบแทนในอนาคตสูง ความเสี่ยงในการลงทุนก็มักจะสูงด้วย ความเสี่ยงจากการลงทุนแบ่งเป็น 2 ประเภทคือ (ศิรินุช อินละคร, 2548)

1. ความเสี่ยงที่ไม่เป็นระบบ (Unsystematic Risk) เป็นความเสี่ยงเฉพาะตัวของบริษัท ซึ่งหากบุคคลลงทุนในบริษัทที่มีความเสี่ยงเฉพาะตัวสูงแล้วจะทำให้ผู้ลงทุนมีความเสี่ยงสูงด้วย ความเสี่ยงนี้เกิดขึ้นจากปัจจัยต่างๆ ภายในบริษัท

2. ความเสี่ยงที่เป็นระบบ (Systematic Risk) เป็นความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อทุกหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ ความเสี่ยงนี้เกิดจากปัจจัยภายนอกที่บริษัทไม่สามารถควบคุมได้ เช่น อัตราแลกเปลี่ยน อัตราเงินเฟ้อ ดอกเบี้ย และการขยายตัวหรือหดตัวของเศรษฐกิจ เป็นต้น

2.4 ทองคำ

ประวัติทองคำในประเทศไทย

สมาคมค้าทองคำ (2552) อธิบายถึงประวัติในประเทศไทยไว้ว่า ทองคำได้เข้ามามีบทบาทไม่ว่าจะเป็นงานศิลปะ สถาปัตยกรรมทางศาสนา เช่น โบสถ์ พระพุทธรูป วิหารเจดีย์ รวมไปถึงเครื่องใช้ส่วนตัวของพระมหากษัตริย์ จนเป็นที่รู้จักกันในนาม “สุวรรณภูมิ” อันมีความหมายว่าแผ่นดินทอง

ทองคำในเมืองไทยตามหลักฐานระบุว่ามีความนานนับพันปี ดังเช่น พระพุทธรูปปางทรงแสดงธรรมประทับยืนแบบอมราวดี หรือศิลปะอินเดียลุ่มแม่น้ำกฤษณาอายุราวพุทธศตวรรษที่ 10-12 พบที่วัดจอมทอง อำเภอสีชล นครศรีธรรมราช จนถึงสมัยทวารวดี สมัยศรีวิชัย และสมัยลพบุรี ก็พบที่มีการนำเอาทองคำเปลวมาปิดทั่วองค์พระพุทธรูปและยังพบเครื่องทองประเภทลูกปัดอีกในสมัยสุโขทัย ซึ่งแสดงถึงการเข้ามามีบทบาทของทองคำในสมัยสุโขทัย ซึ่งเป็นสมัยที่นิยมนำเอาทองคำมาตีแผ่นหุ้มพระพุทธรูปที่มีชื่อเสียง ได้แก่ พระสุโขทัยไตรมิตร พระพุทธสิหิงค์ และพระพุทธชินราช

สมัยกรุงศรีอยุธยา ในแผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ได้มีสัมพันธไมตรีกับฝรั่งเศส มีการค้าขาย และแลกเปลี่ยนราชทูต โดยได้มีการส่งทองคำไปเป็นเครื่องบรรณาการแด่พระเจ้าหลุยส์ที่ 14 ของฝรั่งเศสถึง 46 หีบ และพระองค์ได้ให้เอกอัครราชทูตไทยที่ส่งไปเจริญสัมพันธไมตรีในครั้งนั้นว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญการทำเหมืองแร่ทองคำจากฝรั่งเศสมาด้วย ซึ่งแร่ทองคำที่มีการผลิตหรือร่อนแร่กันในสมัยนั้นคือ แร่ทองคำบ้านป่าร่อน อำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งมีการค้นพบและทำเหมืองแร่มาตั้งแต่ปี พ.ศ.2283

สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ (ปี พ.ศ.2325 เป็นต้นมา) ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ 4) การขุดทองคำลดน้อยลงจนต้องหาซื้อนำเข้าจากต่างประเทศ ในพระนิพนธ์สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมพระยาตาดำรงราชานุภาพ ได้กล่าวเกี่ยวกับการทำเงินตราสยามเป็นเหรียญเงินเมื่อปี พ.ศ.2403 และต่อมา พ.ศ.2406 พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระราชดำริให้สร้างเหรียญทองคำมีตราทำนองเดียวกับเหรียญเงินขึ้น สำหรับใช้เป็นเครื่องแลก 3 ขนาด ขนาดใหญ่เรียกว่า “ทศ” ราคา 10 อันต่อชั่งหนึ่ง คืออันละ 8 บาท (เท่ากับราคาทองปอนด์อังกฤษสมัยนั้น) ขนาดกลางเรียกว่า “พิศ” ราคาอันละ 4 บาท ขนาดเล็กเรียกว่า “พัตติงส์” ราคาอันละ 10 สลึง เงินตราสยามที่เป็นทองคำนั้น ภายหลังค่อยๆ หดหายไป เนื่องจากชาวเมืองพากันนำไปเก็บเสมือนอย่างทองรูปพรรณหรือไม่ก็นำไปทำเครื่องประดับมากกว่าที่จะนำไปใช้เป็นสิ่งแลกเปลี่ยนในการซื้อขาย เหรียญทองเป็นของมีน้อยก็เลยหดหายไป จวบจนปัจจุบันทองคำยังไม่ได้ลดความสำคัญลง

นอกเหนือจากการนำมาเป็นเครื่องประดับและใช้ในอุตสาหกรรมต่างๆ แล้ว ทองคำยังเป็นส่วนหนึ่งของเงินสำรองระหว่างประเทศ เพื่อแสดงถึงความมั่นคงและความน่าเชื่อถือของประเทศอีกด้วย

คุณสมบัติของทองคำ

ในบรรดาโลหะมีค่าทุกชนิดในโลก ทองคำเป็นโลหะมีค่าชนิดเดียวที่มีคุณสมบัติพื้นฐาน 4 ประการ ซึ่งช่วยให้ทองคำโดดเด่นและเป็นที่ต้องการเหนือโลหะมีค่าชนิดอื่นๆ คุณสมบัติดังกล่าว ได้แก่ (ภักดี ทองเจริญ, 2544)

1. ความงามงดงามเป็นมันวาว สีลันที่สวยงามตามธรรมชาติผสมกับความมันวาวก่อให้เกิดเป็นเอกลักษณ์และความงามที่เป็นอมตะ
2. ความหายาก แม้ว่าจะพบเห็นทองคำได้ทั่วไป แต่กว่าที่จะได้ทองคำ 1 ออนซ์ จะต้องถลุงก้อนแร่ที่มีทองคำอยู่เป็นจำนวนหลายตัน ดังนั้นด้วยค่าใช้จ่ายที่สูง ประกอบกับความยากในการได้มา จึงได้ส่งผลให้ทองคำกลายเป็นโลหะมีค่า ซึ่งไม่มีโลหะมีค่าใดในโลกสามารถเทียบเคียงได้
3. ความคงทน ทองคำเป็นโลหะมีค่าซึ่งคงทน ไม่ขึ้นสนิม ไม่หมองและไม่ผุกร่อน
4. การนำไปใช้ประโยชน์ ทองคำเป็นโลหะมีค่าที่มีคุณสมบัติเหมาะสมที่สุดต่อการนำมาทำเครื่องประดับชั้นสูง ทองคำมีความอ่อน และสามารถนำมาตีเป็นแผ่นได้กว้างถึง 9 ตารางเมตร หรือทำเป็นเส้นลวดได้ยาวถึง 80 กิโลเมตร นอกจากนั้นทองคำยังสามารถนำมาหลอมใช้ใหม่ได้อีกนับครั้งไม่ถ้วน นอกจากนี้ทองคำยังมีบทบาทสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจและการเงินของโลกอีกด้วย ตั้งแต่ก่อนสงครามโลกครั้งที่ 1 ประเทศต่างๆ ใช้ระบบมาตรฐานทองคำเป็นตัวกำหนดค่าเงินของตน โดยรัฐบาลของประเทศที่ยอมรับระบบนี้จะยินยอมให้นำธนบัตรมาแลกเป็นทองคำได้ในอัตราที่กำหนด และในระบบการเงินระหว่างประเทศนั้น อัตราการแลกเปลี่ยนเงินสกุลต่างๆ จะกำหนดได้โดยอัตโนมัติตามน้ำหนักของทองคำเมื่อเทียบกับเงินแต่ละสกุล ซึ่งเรียกว่า ค่าเสมอภาคของทองคำ (Gold – Parity) ระบบมาตรฐานทองคำนี้ได้ล้มเลิกไปเมื่อเกิดสงครามโลกครั้งที่ 1

หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ทองคำมีบทบาทน้อยลงเนื่องจากประเทศต่างๆ ได้จัดตั้งกองทุนเงินระหว่างประเทศขึ้น โดยเรียกระบบการเงินนี้ว่า ระบบ “Bretton Woods” ซึ่งในระบบนี้ทองคำมีบทบาทน้อยลงกว่าระบบมาตรฐานทองคำ แต่ถึงอย่างไรทองคำก็ยังคงมีความสำคัญอยู่มากเพราะสินทรัพย์และเงินสำรองของประเทศต่างๆ ส่วนใหญ่ยังคงเป็นทองคำ นอกจากนี้ระบบ Bretton Woods ยังยึดหลักการที่สำคัญว่าเงินตราสกุลของประเทศต่างๆ สามารถแลกเปลี่ยนเป็นทองคำได้โดยเสรี เนื่องจากรัฐบาลของประเทศสหรัฐอเมริการับรองที่จะซื้อและขายทองคำในอัตราที่กำหนดแน่นอนกับรัฐบาล หรือธนาคารกลางของประเทศต่างๆ ดังนั้นบางครั้งจึงเรียกระบบการเงินแบบ Bretton Woods นี้ว่า ระบบมาตรฐานปรัวรรตทองคำ (Gold Exchange Standard) เพราะทำให้ค่าเงินตราของ

ประเทศต่างๆ ขึ้นอยู่กับเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ส่วนค่าของเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ก็จะกำหนดเทียบเท่าทองคำ

ระบบมาตราปริวรรตทองคำนี้ยังคงมีข้อบกพร่องอยู่ เนื่องจากปริมาณการผลิตทองคำในแต่ละปี มีจำนวนน้อยไม่เพียงพอต่อการขยายตัวของการค้าขายระหว่างประเทศ ทำให้ประเทศต่างๆ ต้องถือเงินตราสกุลสำคัญๆ เป็นทุนสำรองแทนการถือทองคำ เช่น เงินดอลลาร์สหรัฐฯ หรือเงินปอนด์สเตอร์ลิง ดังนั้น ถ้าเกิดวิกฤตการณ์ภายในประเทศหรือระหว่างประเทศ ซึ่งมีผลให้ค่าเงินสกุลดังกล่าวมีความไม่แน่นอนแล้ว จะเกิดการซื้อทองคำมากักตุนเพื่อเก็งกำไร เพราะมีความเสี่ยงน้อยกว่าการถือเงินสกุลใดไว้ เนื่องจากรัฐบาลสหรัฐอเมริกาบ่งชี้ที่จะซื้อและขายทองคำในอัตราที่กำหนดแน่นอน ผลที่ตามมาก็คือ ราคาทองคำในตลาดต่างๆ สูงขึ้นกว่าค่าเสมอภาคที่รัฐบาลสหรัฐอเมริการับรอง ซึ่งแน่นอนว่าจะต้องกระทบต่อระบบการเงินของโลกด้วย ดังนั้นเพื่อแก้ไขสถานการณ์นี้ ในปี พ.ศ.2508 รัฐบาลของประเทศต่างๆ 8 ประเทศ ซึ่งได้แก่ สหรัฐอเมริกา เยอรมันตะวันตก อังกฤษ ฝรั่งเศส อิตาลี สวิสเซอร์แลนด์ เบลเยียม และเนเธอร์แลนด์ จึงได้ร่วมกันจัดตั้งมูลภัณฑ์ทองคำ (Gold Pool) ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะช่วยรักษาเสถียรภาพของราคาทองคำ ซึ่งเท่ากับช่วยรักษาเสถียรภาพและค่าเสมอภาคของเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ตลอดจนความมุ่งมั่นของระบบการเงินของโลกเอาไว้ ประเทศต่างๆ ดังกล่าวตกลงที่จะช่วยกันส่งทองคำให้แก่มูลภัณฑ์ทองคำสำหรับดำเนินงานคิดเป็นมูลค่า 270 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

สำหรับการดำเนินงานของมูลภัณฑ์ทองคำนั้น ประเทศสมาชิกทั้งหมดตกลงให้ธนาคารแห่งประเทศอังกฤษทำการในฐานะตัวแทนของตน ภายใต้นโยบายที่จะควบคุมราคาทองคำในตลาดลอนดอน ซึ่งเป็นตลาดที่มีการซื้อขายทองคำมากที่สุด ในขณะที่นั้นให้อยู่ในราคาใกล้เคียงกับราคาเสมอภาคที่รัฐบาลสหรัฐอเมริการับรองโดยอาศัยอุปสงค์และอุปทานของทองคำเป็นตัวควบคุม กล่าวคือ ถ้าราคาทองคำสูงกว่าค่าเสมอภาคมาก มูลภัณฑ์ทองคำจะขายทองคำที่มีอยู่ออกสู่ตลาด เพื่อให้ราคาทองคำลดลง แต่ถ้าราคาทองคำต่ำกว่า ค่าเสมอภาคมาก มูลภัณฑ์ทองคำก็จะซื้อทองคำเก็บไว้เพื่อให้ราคาสูงขึ้น การดำเนินงานของมูลภัณฑ์ทองคำได้ผลดีเสมอมา จนกระทั่งในปลายปี พ.ศ.2510 เมื่อรัฐบาลอังกฤษประกาศลดค่าเงินปอนด์สเตอร์ลิงประกอบกับมีข่าวลือต่างๆ เช่น รัฐบาลสหรัฐอเมริกาส่งนโยบายเปลี่ยนแปลงนโยบายเกี่ยวกับทองคำและอาจมีการลดค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ แอฟริกาใต้จะเลิกขายทองคำ หรือขายน้อยลง ตลอดจนอิตาลี และเบลเยียม จะเลิกสนับสนุนมูลภัณฑ์ทองคำ พร้อมทั้งสถานการณ์นำวิกฤตเกี่ยวกับสงครามเวียดนาม สิ่งเหล่านี้เป็นเหตุให้ความไว้วางใจในค่าของเงินดอลลาร์สหรัฐฯ และเงินปอนด์สเตอร์ลิงลดลง และเกิดการตื่นทองจนราคาทองคำในตลาดต่างๆ สูงขึ้นมาก ดังนั้นในเดือนมีนาคม พ.ศ.2511 ประเทศสมาชิกมูลภัณฑ์ทองคำได้เปิดการประชุมและตกลงให้แยกตลาดทองคำออกเป็น 2 ตลาด คือ ตลาดของทางการ และตลาดเสรี

ในตลาดทางการจะทำการซื้อขายทองคำกันตามค่าเสมอระหว่างเจ้าหน้าที่การเงินระหว่างประเทศเท่านั้น และจะไม่มีการซื้อขายทองคำของมูลภัณฑ์ทองคำในตลาดเสรีอีกต่อไป ส่วนราคาทองคำในตลาดเสรีจะถูกกำหนดโดยอุปทาน อุปสงค์ของทองคำในตลาดเสรีเอง (กรมทรัพย์สินทางปัญญา, 2511)

โครงสร้างตลาดทองคำของไทย

อุตสาหกรรมของประเทศไทยนั้นแบ่งออกเป็น 3 ตลาด ได้แก่ ตลาดทองคำแท่ง ตลาดทองคำรูปพรรณความบริสุทธิ์ร้อยละ 96.50 และตลาดทองคำรูปพรรณความบริสุทธิ์ร้อยละ 99.99 โดยมีรายละเอียดและความแตกต่างกันในแต่ละตลาด ดังนี้ (สมาคมค้าทองคำ, 2552)

1. ตลาดทองคำแท่ง เป็นตลาดการเงินหรือตลาดทุน ที่ได้รับความนิยมในการออมและการลงทุนในประเทศ ทั้งนี้เนื่องจากการซื้อขายทองคำแท่งในปัจจุบัน ได้รับการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่มจึงดึงดูดให้ประชาชนในประเทศ ถือครองทองคำไว้เพื่อการออมทรัพย์ อีกทั้งทองคำแท่งยังไม่ต้องเสียค่ากำเหน็จจึงมีส่วนต่างของราคารับซื้อและราคาขาย น้อยกว่าทองคำรูปพรรณ คือ ประมาณ 100 บาท ทำให้การซื้อทองคำเพื่อการลงทุนหรือเก็งกำไรมักจะทำในตลาดทองคำแท่งนี้

2. ตลาดทองคำรูปพรรณความบริสุทธิ์ร้อยละ 96.50 ตลาดนี้เป็นที่รู้จักกันว่า “ตลาดทองคำตุ้ตง” ซึ่งเป็นทองคำในรูปเครื่องประดับที่ผู้บริโภคภายในประเทศนิยมซื้ออีกประเภทหนึ่ง โดยในการซื้อเครื่องประดับทองคำประเภทนี้ ผู้บริโภคส่วนใหญ่จะให้ความสำคัญกับน้ำหนักของทองมากกว่ารูปแบบของเครื่องประดับ ในตลาดนี้มีทั้งผู้ประกอบการค้าส่ง และค้าปลีกทองคำรูปพรรณ แบ่งเป็นผู้ค้าส่งประมาณ 10 ราย ในกรุงเทพมหานคร และผู้ค้าปลีกประมาณ 7,000 รายทั่วประเทศ โดยเป็นร้านค้าปลีกที่อยู่ในกรุงเทพมหานคร ประมาณ 1,000 ราย และต่างจังหวัดอีก 6,000 ราย ทั้งนี้ในปัจจุบันรัฐบาลตั้งเป้าหมายให้ไทยเป็นศูนย์กลางซื้อขายอัญมณี และเครื่องประดับทองคำ คณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค (สคบ.) จึงคุมเข้มให้ร้านทองในตลาดนี้ รักษาคุณภาพทองคำบริสุทธิ์ให้ได้ร้อยละ 96.50 เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับผู้บริโภค และรวมถึงนักท่องเที่ยวจากต่างประเทศ

3. ตลาดทองคำรูปพรรณความบริสุทธิ์ร้อยละ 99.99 ตลาดนี้เป็นตลาดที่มุ่งเน้นผู้บริโภคในระดับบนเป็นหลัก การผลิตชิ้นงานต้องใช้ความชำนาญทางศิลปะ ซึ่งเป็นลักษณะเด่นของคนไทย โดยในปัจจุบันมีผู้ประกอบการในตลาดนี้ประมาณ 6 ราย ซึ่งถือว่าเป็นตลาดที่ไม่ใหญ่มากนักเมื่อเปรียบเทียบกับตลาดทองคำรูปพรรณความบริสุทธิ์ร้อยละ 96.50 แต่สินค้าในระดับนี้ได้มีศักยภาพในการส่งออกไปยังต่างประเทศ โดยประเทศผู้นำเข้าทองคำในตลาดนี้ ได้แก่ สหรัฐอเมริกา และกลุ่มประเทศอาเซียน เป็นต้น

ตลาดทองคำของประเทศไทย

ทองคำที่จัดจำหน่ายในประเทศไทย ส่วนใหญ่จะเป็นทองคำแท่งที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ ซึ่งผลิตจากเนื้อทองคำบริสุทธิ์ร้อยละ 99.99 น้ำหนักทองคำแท่งละ 1 กิโลกรัม ผู้ประกอบการไทยที่นำเข้าทองคำแท่งจากต่างประเทศจะนำทองคำไปแปรสภาพเป็นทองคำแท่งหนักแท่งละ 5 บาท แท่งละ 10 บาท และแท่งละ 20 บาท ซึ่งในประเทศทองคำแท่งได้รับความนิยมเฉพาะกลุ่มผู้มีฐานะร่ำรวย หรือนักธุรกิจเป็นส่วนใหญ่ แต่ในฮ่องกงจะมีการผลิตทองคำแท่งขนาดเล็กแท่งละ 2 บาท ทำให้ชาวฮ่องกงทั่วๆ ไป นิยมซื้อหาเก็บสะสมได้ง่าย

ปัจจุบันการซื้อขายทองคำในประเทศไทยได้รับการยกเว้นภาษีมูลค่าเพิ่ม จึงเป็นสิ่งดึงดูดให้ประชาชนซื้อทองคำแท่งไว้เพื่อเป็นแหล่งออมทรัพย์ อีกทั้งทองคำแท่งยังไม่ต้องเสียค่ากำเหน็จ เช่นเดียวกับทองคำรูปพรรณ และทองคำแท่งยังมีส่วนต่างของราคารับซื้อและราคาขายน้อยกว่าราคาทองรูปพรรณ จึงทำให้การซื้อขายทองคำเพื่อการลงทุนหรือเก็งกำไร มักทำในรูปของทองคำแท่งมากกว่า ร้านค้าทองโดยทั่วไปมี 2 ลักษณะ กล่าวคือ ลักษณะร้านค้าทองขนาดใหญ่ มักจะผลิตทองคำแท่งและทองรูปพรรณภายใต้ชื่อยี่ห้อของร้าน เพื่อเป็นการประกันการขายและการแลกเปลี่ยนในราคาที่ไม่ลดลงมาก โดยจะตั้งอยู่ในแหล่งค้าทองดั้งเดิมของไทยในแถบเยาวราช และขยายสาขาอยู่ทั่วไปรวมทั้งในห้างสรรพสินค้า ส่วนลักษณะที่สองเป็นร้านค้าทองขนาดกลางและขนาดเล็กจะตั้งอยู่ในย่านชุมชน ตลาดสด และห้างสรรพสินค้า มักมีช่างทองประจำร้านเพียงหนึ่งหรือสองคน เพื่อผลิตทองรูปพรรณบางส่วนและมีการสั่งซื้อแบบสำเร็จรูปจากร้านค้าขนาดใหญ่เพื่อมาจำหน่ายต่อก็คือหนึ่ง ซึ่งร้านค้าเหล่านี้จะจำหน่ายทองคำแท่ง และทองคำรูปพรรณในราคาตามที่สมาคมค้าทองคำกำหนดในแต่ละวัน นอกจากนี้ยังมีแหล่งซื้อขายทองคำสำหรับผู้ประกอบการผู้ลงทุน คือ ศูนย์ซื้อขายทองคำกรุงเทพฯ ดำเนินการโดยบริษัท เกรทเทสท์ โกลด์ แอนด์ รีไฟเนอรี จำกัด โดยกำหนดราคาขึ้นลงเคลื่อนไหวตามราคาตลาดโลก และค่าเงินบาทที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา

วิธีการตลาดทองคำไทย

การจำหน่ายทองคำในประเทศไทยมีวิธีการตลาด ดังนี้ (อภิชาติ มงคลเกษตร, 2551)

1. ทองคำจากแหล่งที่มา ปัจจุบันทองคำที่ซื้อขายในประเทศส่วนใหญ่นำเข้าต่างประเทศเป็นหลัก เนื่องจากแหล่งแร่ทองคำในประเทศมีปริมาณการผลิตไม่เพียงพอต่อความต้องการทองคำในประเทศ และในบางแหล่งไม่สามารถทำในลักษณะของการทำเหมืองเชิงพาณิชย์ได้ แร่ทองคำที่ขุดได้ ซึ่งมีสัดส่วนเล็กน้อยเมื่อเทียบกับการนำเข้าจากต่างประเทศ ทองคำแท่งที่นำเข้า จำหน่ายให้กับร้านค้าส่งในประเทศ โรงงานผลิตทองคำบริสุทธิ์และผู้ส่งออกต่อไป

2. ทองคำที่ได้รับการสกัดให้บริสุทธิ์แล้ว มีการจำหน่ายให้แก่ผู้ขายส่งทองคำ ร้านค้าส่งทองคำจะเป็นผู้จัดจำหน่ายต่อไปยังร้านค้าปลีก ซึ่งลักษณะเช่นนี้จะเป็นส่วนของตลาดภายในประเทศ

ทั้งที่มีหน้าร้าน และไม่มีหน้าร้าน ผู้ขายส่งส่วนใหญ่จะตั้งอยู่ในแหล่งค้าทองคำดั้งเดิมของไทยบริเวณ ย่านเยาวราช

2.1 ผู้ผลิตเครื่องประดับทองคำ เป็นขั้นตอนของการนำทองคำที่สกัดให้บริสุทธิ์ตาเปอร์เซ็นต์ที่ต้องการมาขายให้แก่ผู้ผลิตเครื่องประดับทองคำเพื่อนำไปผลิตเป็นทองคำรูปพรรณในรูปแบบต่างๆ

2.2 ผู้ส่งออก ในส่วนนี้เป็นส่วนของตลาดต่างประเทศ

3. ทองคำสำเร็จรูป มีการจำหน่ายให้แก่

3.1 ร้านค้าปลีก เป็นร้านค้าที่จำหน่ายให้แก่ผู้บริโภค ในประเทศโดยตรง ซึ่งส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในย่านชุมชน ตลาดสด และห้างสรรพสินค้า และมีการสั่งซื้อแบบสำเร็จรูปจากร้านค้าส่งเพื่อมาจำหน่ายอีกทอดหนึ่ง ซึ่งร้านค้าเหล่านี้จะจำหน่ายทองคำแท่งและทองคำรูปพรรณ ในราคาตามที่สมาคมผู้ค้าทองคำกำหนดในแต่ละวัน

3.2 ร้านค้าส่ง หรือผู้ส่งออก มักสั่งการผลิตจากโรงงานผลิตทั้งทองคำแท่งและทองคำรูปพรรณภายใต้ชื่อยี่ห้อของร้าน เพื่อการประกันการขายและการแลกเปลี่ยนในราคาที่ไม่ลดลงมากนัก

ทั้งนี้ จากคุณสมบัติของทองคำที่สามารถนำทองเก่ากลับมาสกัดใหม่ได้ ทำให้ร้านขายทองในประเทศส่วนใหญ่ มีการบริการรับซื้อ หรือรับฝากทองคำ โดยในกรณีของการรับฝากทองคำ ผู้นำฝากสามารถนำทองรูปพรรณมาขายฝากที่ร้านค้าทองโดยเสียดอกเบี้ยในลักษณะเช่นเดียวกับโรงรับจำนำ จึงส่งผลให้ตลาดทองคำในประเทศ มีการหมุนเวียนและเกิดสภาพคล่องมากยิ่งขึ้น

ลักษณะการซื้อขายทองคำของประเทศไทย

การซื้อขายทองคำของประเทศไทยพอจะจำแนกได้เป็น 3 กลุ่มด้วยกัน ดังนี้ (ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน), 2521)

1. กลุ่มนักเก็งกำไร กลุ่มนี้มักจะลงทุนซื้อตัวทองหรือทองคำแท่งเป็นหลัก โดยที่การซื้อขายของคนกลุ่มนี้จะขึ้นอยู่กับราคาทองคำเป็นสำคัญ
2. กลุ่มที่ซื้อไว้เป็นสมบัติ หรือซื้อตามประเพณีนิยม กลุ่มนี้ไม่ค่อยสนใจในด้านราคา ปริมาณ การซื้อจะขึ้นอยู่กับความพอใจเป็นสำคัญ โดยมากมักจะซื้อในช่วงเทศกาลวันสำคัญ เช่น ตรุษจีน ปีใหม่ และมักเก็บไว้เป็นสมบัติตกทอด ไม่ค่อยมีการซื้อขายเปลี่ยนมือ
3. กลุ่มที่ซื้อไว้เป็นเครื่องประดับ จะซื้อในปริมาณน้อย และมีอัตราการเปลี่ยนมือค่อนข้างสูง ดังนั้นราคาจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดปริมาณการซื้อของคนกลุ่มนี้ นอกจากนี้ ขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจ และความปลอดภัยจากอาชญากรรมด้วย

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเคลื่อนไหวราคาทองคำในตลาดโลก

ทิศทางการเคลื่อนไหวของราคาทองคำถูกกำหนดโดยอุปทานและอุปสงค์ของทองคำ สรุปได้ดังนี้ (ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน), 2529)

อุปทานของทองคำ แหล่งผลิตทองคำที่สำคัญของโลก คือ สาธารณรัฐแอฟริกาใต้ และสหภาพโซเวียต โดยเฉพาะสาธารณรัฐแอฟริกาใต้สามารถผลิตทองคำได้ถึงร้อยละ 70 ของผลผลิตรวม นอกจากนี้ยังมีแหล่งผลิตอื่นๆ อีก คือ แคนาดา และสหรัฐอเมริกา เป็นต้น ปริมาณทองคำที่สาธารณรัฐแอฟริกาใต้ และสหภาพโซเวียต นำออกขายในตลาดจึงเป็นตัวกำหนดราคาทองคำที่สำคัญ เพราะผลผลิตทองคำของโลกขึ้นอยู่กับผลผลิตของทั้งสองประเทศนี้ ถ้าปีใดผลผลิตลดลงราคาจะสูงขึ้น

อุปสงค์ของทองคำ อุปสงค์ทองคำแบ่งออกเป็นอุปสงค์เพื่ออุตสาหกรรม และอุปสงค์เพื่อเก็งกำไร โดยเฉพาะอุปสงค์เพื่ออุตสาหกรรมนั้นมีสัดส่วนสูงประมาณร้อยละ 70 ของอุปสงค์ เพื่ออุตสาหกรรมเป็นเครื่องประดับ นอกจากนั้นยังมีอุตสาหกรรมอื่นๆ อีก เช่น อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ และอุตสาหกรรมสร้างเครื่องบินและยานอวกาศ โดยมีปัจจัยสำคัญที่เป็นตัวกำหนดอุปสงค์ทองคำเพื่ออุตสาหกรรม คือ ราคา และสภาวะเศรษฐกิจในขณะนั้น

สำหรับอุปสงค์เพื่อเก็งกำไร และกักตุนนั้น มีความแปรปรวนสูงมากขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง ดังนี้ (ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน), 2529)

1. การคาดคะเนราคาทองคำในอนาคต คือ ถ้าคาดว่าราคาสูงขึ้นจะมีอุปสงค์ของทองคำเพื่อเก็งกำไรมากขึ้นถึงแม้ว่าราคาจะสูงอยู่แล้วก็ตาม หรือถ้าคาดว่าราคาจะตกอุปสงค์จะลดลงถึงแม้ว่าราคาต่ำอยู่แล้ว
 2. ภาวะตลาดเงินตราต่างประเทศ ถ้าอัตราดอกเบี้ยในตลาดต่างประเทศของเงินสกุลหลักเพิ่มขึ้น อุปสงค์ของทองคำจะลดลง
 3. อัตราเงินเฟ้อและราคาน้ำมันในตลาดโลก ถ้าเกิดภาวะเงินเฟ้อหรือราคาน้ำมันเพิ่มขึ้น นักลงทุนจะกักตุนทองคำเพื่อรักษาค่าเงินตราที่ตกต่ำลง ดังนั้นจะเห็นว่าถ้าเกิดภาวะเงินเฟ้อ ตลาดเงินตราต่างประเทศจะซบเซา ในขณะที่ตลาดทองคำจะคึกคัก วิกฤตการณ์ทางการเมือง ถ้ามีการคาดคะเนสถานการณ์ทางการเมืองเมืองไปต่างๆ จะทำให้ราคาทองคำมีความผันผวนมาก อย่างไรก็ตาม วิกฤตการณ์ทางการเมืองจะมีผลกระทบต่อราคาทองคำในช่วงสั้นๆ เท่านั้น
- ทั้งนี้การเคลื่อนไหวของราคาอุปสงค์ของทองคำไม่ได้เป็นสัดส่วนและทิศทางที่แน่นอน เช่น บางระยะ วิกฤตการณ์ทางการเมืองมีส่วนทำให้ราคาทองคำเคลื่อนไหวมาก แต่ระยะหลังราคาทองคำมิได้ไหวตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองมากนัก หรือราคาทองคำซึ่งปกติจะเคลื่อนไหวในทิศทางที่สวนทางกับอัตราดอกเบี้ยสหรัฐและค่าเงินดอลลาร์บางช่วงการเคลื่อนไหวก็เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งนี้ เพราะตลาดทองคำมีความซับซ้อนขึ้นมาก จึงยากที่จะคาดการณ์ราคาทองคำได้แน่นอน

การลงทุนตลาดทองคำ

ตั้งแต่สภาวะเศรษฐกิจโลกผันผวนในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ส่งผลให้นักลงทุนเริ่มมองหาช่องทางอื่นๆ ในการออมและการลงทุน เพราะนอกจากการฝากเงินไว้ในธนาคาร การลงทุนในตราสารหนี้หรือตราสารทุนก็ไม่ปลอดภัยและดอกเบี้ยที่ได้รับยังลดลงเรื่อยๆ ตามสภาพเศรษฐกิจ เพื่อเป็นการกระจายความเสี่ยงและให้ผลตอบแทนที่คุ้มค่า “ทองคำ” จึงเป็นอีกหนึ่งการลงทุนทางเลือกที่นักลงทุนยอมรับการลงทุนในทองคำมีประโยชน์หลายอย่าง ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

1. ให้โอกาสสร้างผลตอบแทนจากการเพิ่มขึ้นของราคาทองคำ (Price Appreciation) เนื่องจากทองคำเป็นโลหะมีค่า (Precious Metal) ที่คนนิยมลงทุนมากที่สุด และเมื่อพิจารณาถึงปัจจัยต่างๆ อาทิ ต้นทุนการผลิตทองคำที่เพิ่มสูงขึ้น ทรัพยากรที่มีจำกัด ความต้องการทองคำที่เพิ่มขึ้นทั้งจากภาคผลิตและภาคการเงิน ทำให้คาดการณ์ว่าราคาทองคำมีแนวโน้มจะปรับตัวขึ้นในระยะยาว
2. เพื่อรักษาระดับความมั่งคั่ง (Wealth Preservation) เพราะทองคำสามารถป้องกันความเสี่ยงจากอัตราเงินเฟ้อได้ในยามที่อัตราเงินเฟ้อสูงขึ้นราคาทองคำมักจะขยับขึ้นด้วย ทำให้รักษอำนาจการซื้อในระยะยาวได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. เป็นการกระจายการลงทุนเพื่อลดความเสี่ยง (Diversification) เนื่องจากผลตอบแทนจากการลงทุนในทองคำมักจะไม่เคลื่อนไหวไปในทิศทางเดียวกันกับการลงทุนในหุ้น และสินทรัพย์เพื่อการลงทุนอื่นๆ จึงเหมาะแก่การนำทองคำมาเป็นส่วนหนึ่งของสินทรัพย์เพื่อการลงทุนในพอร์ต อีกทั้งทองคำยังมีคุณประโยชน์มากมายได้แก่
 1. ในวงการอุตสาหกรรมเครื่องประดับอัญมณี ทองคำ ได้ครอบครองความเป็นหนึ่งในฐานะโลหะที่ใช้ทำเป็นเครื่องประดับ ที่ได้รับความนิยมมากที่สุด จากอดีตถึงปัจจุบันเครื่องประดับอัญมณีทองคำได้มีส่วนทำเป็นฐานเรือนรองรับอัญมณีมาโดยตลอด จากรูปแบบชั้นพื้นฐานของงานทองที่ง่ายที่สุด ไปสู่เทคนิคการทำทองด้วยเทคโนโลยีขั้นสูง
 2. ความมั่นคงทางเศรษฐกิจการคลัง ทองคำมีประโยชน์ในฐานะเป็นโลหะสื่อกลางแห่งการแลกเปลี่ยนเงินตรา ทองคำถูกสำรองไว้เป็นทุนสำรองเงินตราระหว่างประเทศ เพราะทองคำมีมูลค่าในตัวเอง ผิดกับเงินตราสกุลต่างๆ อาจเพิ่มหรือลดได้ ทองคำถูกใช้เป็นเครื่องมือในการเก็งกำไรของตลาดการค้า นอกจากนี้ยังได้มีการจัดทำเป็นเหรียญกษาปณ์ทองคำ หรือแสตมป์ทองคำ หรือธนบัตรทองคำ ซึ่งถูกผลิตโดยรัฐบาล หรือหน่วยงานเอกชน ในวาระโอกาสพิเศษต่างๆ เพื่อก่อให้เกิดกระแสค่านิยมการเก็บสะสมเป็นที่ระลึกอีกด้วย
 3. ทองคำในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ ทองคำถูกนำมาใช้ในวงการอิเล็กทรอนิกส์และการสื่อสารโทรคมนาคม อาทิเช่น สวิตช์โทรศัพท์ที่ใช้เป็นแผงตัด เพื่อให้กระแสไฟฟ้าเดินได้สะดวก การใช้ลวดทองคำขนาดจิ๋วเชื่อมต่อวัสดุกึ่งตัวนำและทรานซิสเตอร์ การใช้ลวดทั้งสแตนเลสและโมลิบดีนัมเคลือบ

ทองคำใช้ในอุตสาหกรรมหลอดสูญญากาศ การเคลือบผิวเสาอากาศด้วยทองคำเพื่อการสื่อสารระยะไกล การใช้ตาข่ายทองคำเพื่อป้องกันการรบกวนจากคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าในระบบการสื่อสารการบินพาณิชย์ การใช้ลุ่มิเนียมเคลือบทองในเครื่องถ่ายภาพเอกซเรย์เพื่อทำหน้าที่สะท้อนรังสีอินฟราเรดได้อย่างดีเลิศ การใช้โลหะทองคำเจือเงิน และนิเกิลประกบผิวทองเหลืองสำหรับใช้ในปลั๊ก ปุ่มสวิตช์ใช้งานหนัก หรือสปริงเลื่อนในลูกบิดเลือกเปลี่ยนช่องทีวี แผงวงจรต่างๆ ก็มีทองคำเป็นตัวนำไฟฟ้าเพื่อให้ทำงานได้ตลอดอายุงานเนื่องจากทองคำอยู่ตัว และไม่เกิดฟิล์มออกไซด์ที่ผิว

4. ประโยชน์ในการคมนาคมและการสื่อสารโทรคมนาคม ทองคำมีคุณสมบัติการสะท้อนรังสีอินฟราเรดได้ดี ทองคำจึงถูกนำมาใช้กับดาวเทียม ชุดอวกาศ และยานอวกาศ เพื่อป้องกันการแผ่รังสีของดวงอาทิตย์ที่มากเกินไป กระจกด้านหน้าของเครื่องบินคอนคอร์ด จะมีแผ่นฟิล์มทองคำติดไว้ป้องกันการรังสีจากดวงอาทิตย์ และป้องกันการจับตัวเป็นน้ำแข็งหรือการทำให้เกิดฝ้าหมอกมั่วกระจกด้านนอกของเครื่องบินที่มีสีน้ำตาลหรือบรอนซ์ต่างๆ และมองจากด้านในจะเป็นสีน้ำเงินจางๆ ก็มีชั้นฟิล์มทองคำติดไว้เพื่อป้องกันความกล้าของแสงแดดและความร้อนจากดวงอาทิตย์ ใบจักรกังหันในเครื่องบินไอพ่น ถ้าไม่มีส่วนผสมของทองคำที่จะประสานกับโรเตอร์ ย่อมจะแตกแยกได้ง่าย ชิ้นส่วนประกอบสำคัญของเครื่องคอมพิวเตอร์ก็มีทองคำเป็นส่วนประกอบอยู่ด้วย อาคารสำนักงานใหญ่ๆ ของธนาคารกลางในแคนาดา ในนครโตรอนโต ก็ติดแผ่นฟิล์มทองคำด้วยทอง 24 K มีน้ำหนักรวมถึง 77.7 กิโลกรัม เพื่อลดความร้อน และปรับอุณหภูมิในอาคารให้พอเหมาะและเพิ่มความสวยของอาคารอีกด้วย

5. ประโยชน์ในวงการแพทย์และทันตกรรม ความเชื่อเกี่ยวกับการรักษาโรคด้วยทองคำมีมาแต่ครั้งเก่าก่อน คนโบราณเชื่อว่าเมื่อนำทองคำผสมกับยา จะเป็นยาอายุวัฒนะ ช่วยให้มีชีวิตยืนยาว หมอแผนโบราณยังคงสั่ง “ยาเม็ดทอง” ให้กินโรคหลายอย่างรวมทั้งโรคเสื่อมสมรรถภาพทางเพศและการเป็นหมัน ในโลกยุคปัจจุบันการแพทย์สมัยใหม่ก็มีการทดลองใช้ทองคำเพื่อการบำบัดรักษาโรคภัยทองคำถูกนำมาใช้ในการต่อสู้กับโรคมะเร็งในรายหนักๆ แพทย์จะฉีดยาละลายของทองคำกัมมันตรังสี แต่ปริมาณทองที่ใช้ในการแพทย์รวมแล้วยังเล็กน้อยและไม่มีความสำคัญอะไร ชำราคาค่อนข้างสูง การใช้ทองคำในการแผ่รังสี การสอดทองใสในกล้ามเนื้อเพื่อให้มีกำลังต่อสู้กับความเจ็บป่วย การใช้ทองคำเป็นอีกปัจจัยหนึ่งในการแยกวิเคราะห์ปอดและตับ ในด้านทันตกรรมทองคำถูกนำมาใช้โดยวิธีการบ่มแข็งทองคำ ไม่เป็นพิษต่อร่างกาย และมีจุดหลอมตัวปานกลาง ทองคำจึงเหมาะสมในการถูกนำมาใช้ในการอุดฟัน ครอบฟัน ทำฟันปลอม การจัดฟันและการดัดฟัน

การลงทุนในทองคำ

เป็นกระแสที่นักลงทุนส่วนใหญ่ให้ความนิยมเป็นอย่างมาก โดยนักลงทุนสามารถลงทุนได้ทั้งทางตรงและทางอ้อม ด้วยเหตุผลที่มีอย่างมากมายที่สามารถดึงดูดนักลงทุน เช่น การปรับตัวเพิ่มขึ้น

ของราคาทองคำตามสถิติตั้งแต่ปี 2001 ราคาทองคำได้ปรับตัวเพิ่มขึ้นกว่า 150% ความต้องการที่เพิ่มมากขึ้นจากกำลังการผลิตที่ลดลง ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็นปัจจัยที่ทำให้ราคาทองคำปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงที่ผ่านมา แม้ว่าขณะนี้ราคาทองคำจะปรับตัวลดลงก็ตาม ความนิยมในการลงทุนก็มีได้ลดน้อยลงเลย

การลงทุนในทองคำมี 4 รูปแบบไม่ว่าทางตรงโดยการซื้อทองคำแท่งเอง และการลงทุนทางอ้อมโดยอาศัยความชำนาญของผู้บริหารกองทุน การซื้อทองคำในตลาดซื้อขายล่วงหน้า หรือ การลงทุนในทองคำตลาดโลกโดยตรง

1. การลงทุนโดยตรง

นักลงทุนส่วนใหญ่แล้วจะนิยมซื้อทองคำแท่ง หรือทองคำรูปพรรณมาเก็บไว้ ช่วงที่ผ่านมาราคาขึ้นคนก็นำออกขาย บางช่วงที่ราคาปรับลดลง คนก็ซื้อเก็บไว้เพื่อเก็งกำไร การที่นักลงทุนจะตัดสินใจซื้อหรือขายนั้น ควรจะได้ติดตามสถานการณ์และปัจจัยต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อราคาทองคำด้วย เช่น ในช่วงที่ผ่านมาราคาทองคำปรับตัวสูงขึ้นเพราะอะไร เราก็ต้องไปดูและศึกษาว่า Demand และ Supply นั้นสะท้อนให้เห็นถึงมูลค่าหรือราคาจริงของทองคำไหม หรือเป็นเพราะเกิดจากการเก็งกำไรของ Hedge Fund ตัวอย่างที่ผ่านมาสำหรับสถานการณ์การซื้อขายทองคำในช่วงสงคราม จะเห็นได้ว่าความต้องการซื้อทองคำปรับตัวลดลง ซึ่งเป็นผลมาจากราคาทองคำที่ปรับตัวเพิ่มขึ้นอย่างมาก ราคาสินค้าอุปโภคบริโภคปรับตัวเพิ่มขึ้น ราคาน้ำมันปรับตัวสูงขึ้น และอัตราเงินเฟ้อที่สูงขึ้นตามด้วย อย่างไรก็ตาม การลงทุนในทองคำก็ถือเป็นการลงทุนที่ใช้ในการลดผลกระทบจากเงินเฟ้อได้ เนื่องจากถ้าเรามองราคาทองคำระยะยาวแล้ว ทองคำก็ยังคงมีมูลค่าสูงแม้ปรับลดด้วยอัตราเงินเฟ้อแล้วก็ตาม

2. การลงทุนผ่านกองทุนรวม

ถือเป็นการอาศัยความเชี่ยวชาญของบริษัทต่างๆ เช่น TMB Gold Fund, ING Golden Star link, BT FIF Golden link เป็นต้น การลงทุนในกองทุนรวมมีขั้นตอนในการตัดสินใจพิจารณาหามูลค่าของการลงทุนนั้นๆ ก่อนตัดสินใจซื้อหรือขาย โดยกลยุทธ์การซื้อขายของกองทุน จะใช้การบริหารเชิงรับ (Passive Investment Strategy) โดยเป็นการลงทุนในหน่วยลงทุนของกองทุนต่างประเทศอื่นๆ ฉะนั้นการลงทุนประเภทนี้ก็คือเป็นกองทุน FIF อย่างหนึ่ง ส่วนปัจจัยที่มีผลกระทบต่อเงินลงทุนของกองทุนประเภทนี้ คือความผันผวนของราคาทองคำ รวมถึงอัตราแลกเปลี่ยน โดยสามารถแบ่งออกเป็น 2 ความเสี่ยงด้วยกัน คือ

2.1) ความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงราคาทองคำ (Price Risk) หมายถึงโอกาสที่ราคาทองในตลาดโลกจะเพิ่มสูงขึ้นหรือลดต่ำลงในช่วงระยะเวลาสั้นๆ หรือระยะยาวในบางครั้ง เช่น ในช่วงที่ธนาคารกลางของประเทศต่างๆ ขายเงินทุนสำรองที่เก็บในทองคำออกมาในตลาด จนทำให้ราคาทองในตลาดโลกลดต่ำลง ทั้งนี้ หากเกิดเหตุการณ์ดังกล่าวขึ้นจะส่งผลกระทบต่อกองทุน

เนื่องจากมูลค่าสินทรัพย์สุทธิของกองทุนมีการเปลี่ยนแปลงตามราคาทองในตลาดโลก ดังนั้นหากราคาทองในตลาดโลกลดลงจะส่งผลทำให้มูลค่าสินทรัพย์สุทธิของกองทุนลดลงได้

อย่างไรก็ตาม การเปลี่ยนแปลงของราคาทองคำมีความเป็นอิสระจากการเปลี่ยนแปลงจากการลงทุนการลงทุนในตราสารทุนหรือตราสารหนี้ ทั้งนี้จากข้อมูลทางสถิติย้อนหลังที่ทำการศึกษาทั้งในและต่างประเทศแสดงให้เห็นว่า ผลตอบแทนของทองคำมีความสัมพันธ์กับผลตอบแทนจากการลงทุนในสภาวะที่คาดว่า ผลตอบแทนจากการลงทุนในตราสารทุนหรือตราสารหนี้มีแนวโน้มลดลง

2.2) ความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยน (Currency Risk)

ความเสี่ยงที่เกิดจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนของเงินบาทเมื่อเทียบกับเงินสกุลต่างประเทศอื่น กล่าวคือ หากค่าเงินบาทมีค่าแข็งขึ้นจากวันที่กองทุนเข้าลงทุนเมื่อเทียบกับสกุลเงิน ดอลลาร์ที่เข้าลงทุนนั้น จาก 33 บาท ต่อ 1 ดอลลาร์สหรัฐฯ เป็น 31 บาท จะทำให้กองทุนได้รับดอกเบี้ยตามงวดและ/หรือเงินต้นเมื่อครบกำหนดของตราสาร เป็นเงินบาทในจำนวนที่น้อยลง ซึ่งจะทำให้ผลตอบแทนของการลงทุนต่ำกว่าที่คาดไว้ในทางกลับกัน หากค่าเงินบาทมีค่าอ่อนลง (เช่น จาก 33 บาท ต่อ 1 ดอลลาร์สหรัฐฯ เป็น 35 บาท) จะทำให้มูลค่าทรัพย์สินสุทธิของกองทุนเมื่อคำนวณเป็นสกุลเงินบาทมากขึ้น

3. การลงทุนแบบ Gold Future คือ สัญญาซื้อขายราคาทองคำล่วงหน้าในตลาดภายในประเทศไทย เป็นเครื่องมือที่ผู้ลงทุนสามารถใช้ เป็นทางเลือกหนึ่ง สำหรับลงทุนได้ ตามความคาดการณ์ที่มีต่อราคาทองคำได้ทั้งในภาวะราคาทองขาขึ้น และราคาทองขาลง ด้วยคุณลักษณะเด่นที่สามารถ ขายก่อนซื้อได้ หรือซื้อก่อนขายได้ และใช้เงินลงทุนน้อยกว่าการซื้อทองแท่งจริง Gold Future จึงเป็นทางเลือกที่น่าสนใจในการทำกำไรและกระจายความเสี่ยงของพอร์ตการลงทุน

การเล่นตลาด Gold Future ทำการซื้อขายในตลาดอนุพันธ์ของไทยก็คือ TFEX โดย TFEX จะเป็นคนกำหนดกฎเกณฑ์การซื้อขาย คอยจัดการดูแลให้ผู้เกี่ยวข้องในตลาด ปฏิบัติตามสัญญา ตลาดนี้มีลักษณะอีกอย่างที่เรียกว่า Zero Sum Games คือ มีคนได้มีคนเสียเท่าๆ กันเสมอ

ข้อดีที่ชัดๆ ของ Gold Future คือโอกาสในการขายก่อน หรือเล่นในตลาดช่วงขาลง กรณีไม่มีของอยู่ในมือ แต่ซื้อเสีย สามารถขาดทุนได้เพิ่มขึ้นด้วยเหมือนกัน

4. การลงทุนแบบ Gold Spot คือ สัญญาซื้อขายราคาทองคำในตลาดโลก ที่สามารถซื้อ-ขายได้ทันที โดยผู้ลงทุนไม่จำเป็นต้องจ่ายเงินทั้งจำนวน แค่วางเงินส่วนหนึ่งไว้กับโบรกเกอร์ก่อนส่งคำสั่งซื้อขายเพื่อเป็นเงินมัดจำ หรือเรียกว่า เงินหลักประกันขั้นต้น

โดยที่เราจะเน้นทำกำไร จากส่วนต่างของการซื้อขายราคาทองในตลาดโลก โดยราคาทองจะมีหน่วยเป็นเงินดอลลาร์ (USD) ต่อน้ำหนัก 1 ออนซ์ (Ounce) โดยที่ราคาทองจะขึ้นลงตลอดทั้งวัน 24 ชั่วโมง ตั้งแต่วันจันทร์ ถึง วันศุกร์ โดยมีแรงซื้อขายจากตลาดทั่วโลก ซึ่งสามารถทำการซื้อขาย

ทองคำด้วยพอร์ตลงทุนของผู้เล่นเอง และสามารถทำกำไรได้ทั้งที่ภาวะราคาทองคำขึ้นและราคาทองคำลง ด้วยคุณลักษณะเด่นที่สามารถซื้อก่อนขายหรือขายก่อนซื้อก็ได้ และใช้เงินลงทุนน้อย การเล่น Gold Spot สามารถทำการเล่นโดยผ่านโบรกเกอร์ (Broker) หรือบริษัทตัวแทนการซื้อขาย ของทางต่างประเทศ ซึ่งสำหรับนักลงทุนทองคำชาวไทย ก็สามารถสมัครเปิดบัญชีเพื่อเทรด Gold Spot กับทางบริษัทตัวแทนได้

นักลงทุนนิยมซื้อทองคำแท่งเพื่อเก็งกำไร เพราะราคาผันผวนและสามารถทำกำไรได้หลายรอบ และไม่นิยมซื้อทองคำรูปพรรณเพื่อเก็บสะสมเหมือนในอดีต ลักษณะการลงทุนเป็นการซื้อและขายทำกำไรหมุนเวียน ทำให้ปริมาณซื้อขายใหญ่ขึ้น และมีปริมาณทองคำเหลือในประเทศน้อยลง โดยในปัจจุบันทองคำกลายเป็นทรัพย์สินการเก็งกำไรมากกว่าการเป็น เครื่องประดับ หรือซื้อเพื่อการสะสมเหมือนในอดีต แต่ทองคำก็ยังเป็นเครื่องสะท้อนถึงความเชื่อมั่นต่อเศรษฐกิจ ดังนั้นทองคำจะยังมีบทบาทต่อเศรษฐกิจโลกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

2.5 การวิเคราะห์ความถดถอย

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีกับราคาทองคำในประเทศไทยมีปัจจัยที่นำมาพิจารณาทั้งหมด 4 ปัจจัย ได้แก่ 1.ราคาทองคำตลาดโลก (Spot Gold) 2.อัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย 3.อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ 4.ดัชนีราคาผู้บริโภค การศึกษาในครั้งนี้จะใช้การหาความสัมพันธ์ของปัจจัยต่างๆ โดยวิธี Multiple Regression

การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis)

การวิเคราะห์การถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis) เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระหรือตัวแปรต้นที่ทำหน้าที่พยากรณ์ตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไปกับตัวแปรตาม 1 ตัว ในการวิเคราะห์การถดถอยพหุคุณนั้นจะต้องหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation Coefficient) เพื่อให้ทราบถึงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระหรือตัวแปรต้นกับตัวแปรตามว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร สำหรับการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ จะต้องหาสมการถดถอยเพื่อใช้ในการพยากรณ์ของตัวแปรตาม (Y) และหาค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน รวมทั้งหาค่าสหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple Correlation) เพื่อหาความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงที่เป็นไปได้สูงสุดระหว่างตัวแปรอิสระหรือตัวแปรต้นกับตัวแปรตาม ดังนั้นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์มีสมมติฐานว่าข้อมูลหนึ่งๆ จะมีความสัมพันธ์กับข้อมูลอื่นๆ เมื่อสามารถทราบความสัมพันธ์ของข้อมูลเหล่านั้น ก็จะนำความสัมพันธ์นั้นมาใช้ในการพยากรณ์วิธีการทางสถิติที่นิยมคือการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้น ซึ่งเป็นการนำเอาค่าของตัวแปรในอดีตมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์กัน ความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตามอยู่ในรูปของสมการดังนี้

$$Y = \beta_0 + \beta_1 X_1 + \beta_2 X_2 + \dots + \beta_n X_n + \mu$$

โดยที่

Y	คือ ตัวแปรตาม (Dependent Variable)
$X_1 - X_n$	คือ ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)
β_0	คือ เป็นระยะตัดแกน y หรือค่าเริ่มต้นของเส้นสมการถดถอย
$\beta_1 - \beta_n$	คือ สัมประสิทธิ์การถดถอย (Regression Coefficient) ตัวที่ 1 ถึงตัวที่ n
μ	คือ ความคลาดเคลื่อนอย่างสุ่ม

โดยที่ค่า β_i เป็นค่าที่แสดงว่าเมื่อตัวแปรอิสระเปลี่ยนไป 1 หน่วยจะทำให้ตัวแปรตามเปลี่ยนแปลงไปเท่าใด ขณะที่ตัวแปรอิสระตัวอื่นๆ มีค่าคงที่

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิชัย สัตตธรรมกุล (2553) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลกระทบต่อราคาทองคำแท่งในประเทศไทย โดยใช้วิธีการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Linear Regression Analysis) ซึ่งมีผลดังนี้ ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อราคาทองคำแท่งในประเทศไทยในทิศทางเดียวกัน ได้แก่ ทองคำแท่งในตลาดโลก ค่าเงินบาท และราคาน้ำมันมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้าม ส่วนค่าเงินดอลลาร์ไม่มีความสัมพันธ์กับราคาทองคำในประเทศไทย

เสาวรัตน์ อภิรักษ์เดชชัย (2553) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงราคาทองคำในประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลรายเดือน ตั้งแต่เดือนมกราคม 2545 – เดือนกันยายน 2552 มาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Linear Regression Analysis) พบว่า ราคาทองคำในตลาดลอนดอน อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ และดัชนีราคาผู้บริโภค มีอิทธิพลต่อราคาทองคำแท่งในประเทศไทยในทิศทางเดียวกัน ส่วนอัตราดอกเบี้ยไม่มีอิทธิพลต่อราคาทองคำแท่งในประเทศไทย

สุภาพ เอี่ยมวนานนทชัย (2546) ศึกษาเรื่องอัตราแลกเปลี่ยนทองคำ ก่อนที่ประเทศไทยจะใช้อัตราแลกเปลี่ยนแบบลอยตัว ทองคำไม่มีคุณสมบัติเป็นสินทรัพย์ในการป้องกันความเสี่ยงจากเงินเฟ้อ แต่ภายหลังที่ประเทศไทยมีการใช้อัตราแลกเปลี่ยนแบบลอยตัวทองคำกลับมีคุณสมบัติในการเป็นสินทรัพย์ป้องกันความเสี่ยงจากเงินเฟ้อ ทำให้ทราบว่าตัวแปรที่ส่งผลต่อราคาทองคำคือ อัตราเงิน

เพื่อ โดยมีทิศทางเดียวกับราคาทองคำ คือเมื่ออัตราเงินเฟ้อเพิ่มสูงขึ้นจะมีผลทำให้ราคาทองสูงขึ้นตาม

รีนฤดี จันทร (2551) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อราคาทองคำแท่งในประเทศไทยโดยใช้ข้อมูลทุดิถีภูมิเป็นรายเดือน ปัจจัยที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้คือ อัตราแลกเปลี่ยนของประเทศไทยต่อดอลลาร์สหรัฐฯ ราคาน้ำมัน อัตราดอกเบี้ยของ Interbank Lending Rate ดัชนีราคาหุ้นและข่าวเหตุการณ์ซึ่งผลการทดสอบสหสัมพันธ์ (Correlation) ผลการศึกษาพบว่าอัตราดอกเบี้ย ราคาน้ำมัน และดัชนีราคาหุ้น มีความสัมพันธ์กับราคาทองคำ ไปในทิศทางเดียวกัน ส่วนอัตราแลกเปลี่ยนของเงินบาทต่อสหรัฐฯ ที่มีทิศทางตรงกันข้าม

กิติวัฒน์ ตูลสงวน (2552) ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อราคาทองคำ โดยศึกษาถึงการเปลี่ยนแปลงของเลขดัชนีผู้บริโภคเปรียบเทียบระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ อัตราดอกเบี้ยนโยบายระหว่างไทยกับสหรัฐและราคาน้ำมันดิบในตลาด NYMEX โดยการใช้ข้อมูลรายเดือนด้วยวิธี Cointegration พบว่า ตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อราคาทองคำคือ อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ และราคาน้ำมันดิบ โดยมีทิศทางเดียวกับราคาทองคำ คือเมื่อราคาน้ำมันดิบ เพิ่มสูงขึ้นจะมีผลทำให้ราคาทองเพิ่มขึ้นตาม

อัศษราภักดิ์ ประภาพักตร์ (2555) พบว่า ราคาทองคำแท่งในตลาดโลกล่วงหน้า และ อัตราแลกเปลี่ยน มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกับราคาทองคำแท่งในประเทศไทย นอกจากนี้การเกิดวิกฤติเศรษฐกิจสหรัฐฯ มีผลทำให้ราคาทองคำในประเทศไทยสูงขึ้นดังนั้นการวิจัยครั้งนี้เลือกตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อราคาทองคำคือ อัตราแลกเปลี่ยน โดยมีทิศทางเดียวกับราคาทองคำ คือเมื่ออัตราแลกเปลี่ยนเพิ่มสูงขึ้นจะมีผลทำให้ราคาทองเพิ่มขึ้นตาม

ธนากรกรเทพ (2558) ดำเนินการวิเคราะห์ “ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดราคาทองคำ” พบว่า 1. ค่าเงินเหรียญสหรัฐฯ หากปัจจัยอื่นคงที่ โดยทั่วไปราคาทองคำจะเพิ่มขึ้น เมื่อค่าเงินเหรียญสหรัฐฯ อ่อนค่าลง เพราะการซื้อทองคำเป็นการป้องกันความเสี่ยงในมูลค่าของเงินเหรียญสหรัฐฯ เนื่องจากค่าเงินเหรียญสหรัฐฯ เป็นเงินสกุลหลักที่ใช้เป็นตัวกลางในการแลกเปลี่ยนระหว่างสกุลเงินต่างๆ ทั่วโลก ดังนั้นเมื่อค่าเงินเหรียญสหรัฐฯ มีสัญญาณอ่อนค่าลง ธนากรกลางประเทศต่างๆ ที่ถือครองเงินเหรียญสหรัฐฯ มักจะกระจายความเสี่ยง โดยแบ่งเงินไปลงทุนในสินทรัพย์อื่น เช่น เงินสกุลอื่นๆ รวมถึงทองคำ ส่งผลให้ราคาทองคำปรับตัวสูงขึ้นด้วย 2. ความกังวลเรื่องอัตราเงินเฟ้อ พบว่าหากปัจจัยอื่นคงที่ โดยทั่วไปราคาทองคำจะเพิ่มขึ้น เมื่ออัตราเงินเฟ้อสูงขึ้น เพราะทองคำเป็นสินทรัพย์ที่ป้องกันความเสี่ยงด้านอัตราเงินเฟ้อที่มีประสิทธิภาพ โดยเราจะสังเกตทิศทางอัตราเงินเฟ้อได้จากทิศทางราคาพลังงาน (น้ำมัน) และราคาอาหารต่างๆ เพราะเป็นปัจจัยที่มีผลต่อภาวะเงินเฟ้อโดยตรง 3. ความเสี่ยงทางการเมืองระหว่างประเทศและระบบการเงิน ราคาทองคำมักจะปรับตัวเพิ่มขึ้นในช่วงที่มีความตึงเครียดทางการเมืองระหว่างประเทศ และความไม่แน่นอนสูงในระบบการเงินโลก

เนื่องจากในระหว่างช่วงที่เกิดเหตุการณ์เหล่านั้น การขายสินทรัพย์ทางการเงินอื่นๆ มาถือครองทองคำแทนจะเพิ่มสูงขึ้นเพราะผู้ลงทุนมักจะป้องกันความเสี่ยงที่สินทรัพย์อื่นจะมีราคาตลาดลดลง ด้วยการย้ายมาถือครองทองคำ จะมากขึ้นขึ้นอยู่กับความรุนแรงของเหตุการณ์แต่ละครั้ง 4. ค่าเงินบาทเมื่อเทียบกับค่าเงินเหรียญสหรัฐฯ ราคาทองคำในประเทศไทยจะปรับตัวเพิ่มขึ้นเมื่อค่าเงินบาทเมื่อเทียบกับค่าเงินเหรียญสหรัฐฯ อ่อนค่าลง เนื่องจากประเทศไทยไม่สามารถผลิตทองคำได้เอง จึงต้องนำเข้าทองคำจากต่างประเทศเป็นหลัก ซึ่งตลาดทองคำโดยทั่วไป มักจะใช้เงินสกุลเหรียญสหรัฐฯ เป็นสกุลเงินอ้างอิงในการซื้อขาย ดังนั้น อัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินบาทและเงินเหรียญสหรัฐฯ จึงเป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่มีผลกระทบต่อราคาทองคำในประเทศไทย

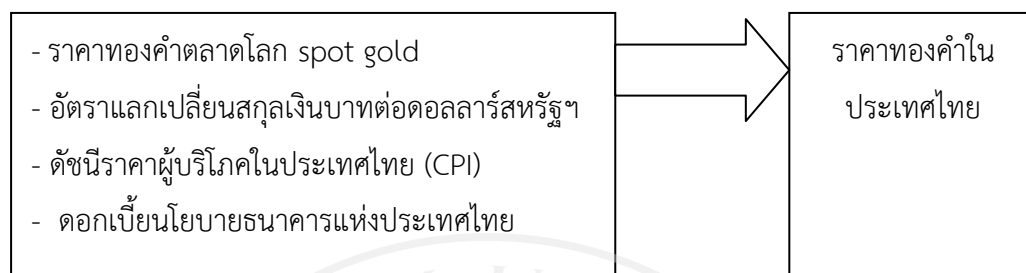
ผลการวิจัยของ ธนาคารกรุงเทพ สรุปได้ว่าราคาทองคำปรับตัวสูงขึ้นด้วยอัตราเงินเฟ้อ นั่นคือราคาทองคำจะเพิ่มขึ้น เมื่ออัตราเงินเฟ้อสูงขึ้น ทิศทางอัตราเงินเฟ้อได้จากทิศทางราคาพลังงาน (น้ำมัน) และราคาอาหารต่างๆ เพราะเป็นปัจจัยที่มีผลต่อภาวะเงินเฟ้อโดยตรง ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้เลือกตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อราคาทองคำคือ อัตราเงินเฟ้อ โดยมีทิศทางเดียวกับราคาทองคำ คือเมื่ออัตราเงินเฟ้อ สูงขึ้นจะมีผลทำให้ราคาทองคำเพิ่มขึ้นตาม ปัจจัยราคาน้ำมันคือเมื่อราคาน้ำมันสูงขึ้นจะส่งผลให้ราคาทองคำลดลงจะอยู่ในทิศทางตรงกันข้าม

นุชจรินทร์ เกาพันธ์ทอง (2558) การศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อมูลค่าการนำเข้าและส่งออกทองคำของประเทศไทยโดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิแบบรายเดือน ตั้งแต่เดือนมกราคม 2548 ถึง กันยายน 2557 นำมาวิเคราะห์โดยใช้แบบจำลองทางเศรษฐมิติประเภทตัวแบบสมการต่อเนื่องกำลังสองน้อยที่สุดสองชั้น พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการนำเข้าทองคำในประเทศไทย ได้แก่ ราคาทองคำในตลาดโลก และอัตราแลกเปลี่ยนบาทเทียบเหรียญสหรัฐฯ มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้าม สำหรับปัจจัยที่มีผลต่อการส่งออกทองคำของประเทศไทย ได้แก่ ราคาทองคำในตลาดโลกมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ในขณะที่อัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย ดัชนีผลผลิตอุตสาหกรรม และการเปิดซื้อขายโกลด์ฟิวเจอร์มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้าม

จากงานวิจัยที่ผ่านมาผู้วิจัยเลือกตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อราคาทองคำแท่งในประเทศไทย คือ ราคาทองคำตลาดโลก Spot Gold อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ ดัชนีราคาผู้บริโภคในประเทศไทย ราคาน้ำมันตลาดโลก ดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย เนื่องจากพบว่าตัวแปรดังกล่าวสามารถอธิบายความสัมพันธ์ของราคาทองคำแท่งในประเทศไทยได้ดีที่สุด

2.7 กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 2.1 : กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษา “ปัจจัยที่มีผลต่อราคาทองคำแท่งในประเทศไทย” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาตลาดทองคำ การลงทุนในทองคำ สถานการณ์ราคาทองคำแท่งในประเทศไทย และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อราคาทองคำแท่งในประเทศไทย แนวทางการวิเคราะห์จะเลือกศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างราคาทองคำแท่งในประเทศไทยและปัจจัยต่างๆ ดังนี้ ราคาทองคำตลาดโลก (Spot Gold) อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ ดัชนีราคาผู้บริโภคในประเทศไทย และอัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย โดยข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์เป็นการรวบรวมข้อมูลจากแหล่งทุติยภูมิ (Secondary Data) ซึ่งเป็นข้อมูลแบบอนุกรมเวลา (Time Series Data) โดยเก็บรวบรวมเป็นรายเดือนตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2549 – เดือนมิถุนายน 2558 รวมทั้งสิ้น 111 เดือน โดยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square Method) ซึ่งตัวแปรที่นำมาวิเคราะห์มาจากแหล่งข้อมูลดังนี้

ตารางที่ 3.1 : แสดงแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ ตัวแปรตาม และตัวแปรอิสระ

ตัวแปร	แหล่งข้อมูล
ราคาทองคำแท่งในประเทศไทย	สมาคมค้าทองคำ (www.goldtrader.or.th)
ราคาทองคำตลาดโลก Spot Gold	Aspen by Infoquest
อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ	ธนาคารแห่งประเทศไทย (www.bot.or.th)
ดัชนีราคาผู้บริโภคในประเทศไทย (ปี 2554 เป็นปีฐาน)	สำนักเศรษฐกิจการค้า (www.price.moc.go.th)
อัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย	ธนาคารแห่งประเทศไทย (www.bot.or.th)

ตัวแปรที่นำมาใช้ในการศึกษาครั้งนี้ มีรายละเอียดดังนี้

ตัวแปรตามที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ คือ

ราคาทองคำแท่งในประเทศไทย (TG) คือทองคำความบริสุทธิ์ 96.50% ทองแท่งหนึ่งบาท เท่ากับ 15.244 กรัม โดยมีหน่วยเป็น บาทต่อหนึ่งบาททองคำ

ตัวแปรอิสระที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ ประกอบด้วย

1. ราคาทองคำต่างประเทศ (GG) คือราคามาตรฐานสากลที่ใช้ซื้อขายกันทั่วโลก โดยมีหน่วยเป็น ดอลลาร์ต่อทรอยออนซ์
2. อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ (FX) คืออัตราแลกเปลี่ยนระหว่างสกุลเงินบาทและสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐฯ โดยมีหน่วยเป็นบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ
3. ดัชนีผู้บริโภคของประเทศไทย (CPI) คือดัชนีชี้วัดภาวะเงินเฟ้อ ซึ่งมีปี 2554 เป็นปีฐาน
4. อัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย (INT) คืออัตราดอกเบี้ยซื้อคืนพันธบัตร 1 วัน (RP 1 วัน) โดยมีหน่วยเป็นร้อยละต่อปี

3.2 แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษา

ตัวแบบที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือแบบจำลองการวิเคราะห์การถดถอยแบบเส้นตรงพหุคูณ (Multiple Linear Regression) โดยจัดอยู่ในรูปของสมการ ดังนี้

$$TG_t = \beta_0 + \beta_1 GG_t + \beta_2 FX_t + \beta_3 CPI_t + \beta_4 INT_t + \mu_t$$

กำหนดให้

TG_t	=	ราคาทองคำแท่งในประเทศไทย ณ ช่วงเวลา t
β_0	=	ระยะตัดแกน y หรือค่าเริ่มต้นของเส้นสมการถดถอย
β_i	=	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย (Regression Coefficient) โดยที่ $i = 1, 2, 3, 4$
GG_t	=	ราคาทองคำตลาดโลก spot gold ณ ช่วงเวลา t
FX_t	=	อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ ณ ช่วงเวลา t
CPI_t	=	ดัชนีราคาผู้บริโภคในประเทศไทย ณ ช่วงเวลา t
INT_t	=	อัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย ณ ช่วงเวลา t
t	=	ตัวแปรแนวโน้มเวลา
μ	=	ความคลาดเคลื่อนอย่างสุ่ม

สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ ใช้สมการเส้นตรงในรูป Ln (Ln-Linear Equity) เพื่อที่จะทำให้หน่วยของข้อมูลแต่ละตัวอยู่ในรูปแบบของร้อยละ ทำให้สามารถเปรียบเทียบเปอร์เซ็นต์การเปลี่ยนแปลงของตัวแปรอิสระที่มีต่อตัวแปรตาม โดยมีรูปแบบสมการดังนี้

$$LnTG_t = \beta_0 + \beta_1 LnGG_t + \beta_2 LnFX_t + \beta_3 LnCPI_t + \beta_4 LnINT_t + \mu_t$$

3.3 กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ตัวแปรที่ศึกษาด้วยสถิติเชิงพรรณนา

ในส่วนนี้จะใช้สถิติเชิงพรรณนาในรูปแบบของ ค่าเฉลี่ย ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อใช้ในการวิเคราะห์และนำเสนอในเรื่องของสถิติที่สำคัญของตัวแปรต่างๆ เพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจในเรื่องที่ทำการศึกษา

2. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของราคาทองคำแท่งในประเทศไทย

เครื่องมือที่ใช้สำหรับการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงราคาทองคำแท่งในประเทศไทย ได้แก่การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) ซึ่งเป็นวิธีการทางสถิติที่ใช้แสดงความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสองตัวหรือมากกว่า อันประกอบด้วยตัวแปรตามหนึ่งตัว (Dependent Variable) กับตัวแปรอิสระมากกว่าหนึ่งตัว (Independent Variables) แต่การวิเคราะห์ดังกล่าวจำเป็นต้องมีการตรวจสอบปัญหาทางสถิติ ได้แก่ การตรวจสอบปัญหา Multicollinearity และการตรวจสอบปัญหา Autocorrelation ทั้งนี้เพื่อผลการวิเคราะห์ที่ออกมามีความถูกต้องและสมบูรณ์ที่สุด โดยมีขั้นตอนดังนี้

2.1 การตรวจสอบปัญหา Multicollinearity

ในการศึกษาหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรหลายๆ ตัวนั้น มีข้อกำหนดว่าตัวแปรอิสระเหล่านั้นจะต้องไม่มีความสัมพันธ์กันเอง แต่ในทางปฏิบัติบางครั้งตัวแปรอิสระเหล่านั้นมักจะมี ความสัมพันธ์กันเอง ถ้ามีความสัมพันธ์กันมาก ก็จะทำให้ค่า Multicollinearity มากขึ้นไปด้วย ซึ่งจะ มีผลให้ผลลัพธ์ในการวิเคราะห์ความถดถอยผิดปกติกไป ดังนั้นการตรวจสอบปัญหา Multicollinearity จะวิเคราะห์จากผลของค่า VIF หากผลที่ได้มีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าไม่เกิดปัญหา Multicollinearity

2.2 การตรวจสอบปัญหา Autocorrelation

Autocorrelation คือเหตุการณ์ที่ค่าความคลาดเคลื่อน u มีความสัมพันธ์ต่อกัน หรือมี Covariation ระหว่าง u_i กับ u_j หรือ $E(u_i, u_j)$ ไม่เท่ากับ 0 เมื่อ $i \neq j$ ปัญหา Autocorrelation นี้จะทำให้ระดับนัยสำคัญทางสถิติมีค่าสูงกว่าที่ควรจะเป็น ค่า R^2 และค่า F Statistic จะไม่น่าเชื่อถือในความถูกต้อง ปัญหานี้อาจเกิดจากการที่ไม่รวมตัวแปรอิสระบางตัวไว้ในแบบจำลอง

วิธีการตรวจสอบปัญหา Autocorrelation นั้นสามารถตรวจสอบได้หลายวิธีแต่วิธีที่ง่ายและนิยมกันมากคือ พิจารณาจากค่า Durbin – Watson โดยค่า Durbin – Watson หรือ DW หรือ D หาได้จาก

$$D = \frac{\sum (u_t - u_{t-1})^2}{\sum u_t^2}$$

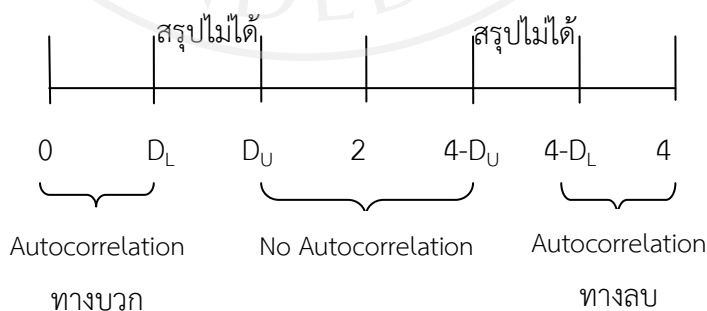
ถ้า $D < D_L$ แสดงว่า เกิดปัญหา Autocorrelation ทาง บวก

$D > 4 - D_L$ แสดงว่า เกิดปัญหา Autocorrelation ทาง ลบ

$D_U < D < 4 - D_U$ แสดงว่า ไม่เกิดปัญหา Autocorrelation

ถ้าค่า D อยู่นอกเหนือจากนี้จะไม่สามารถสรุปได้

ซึ่งค่า D จะมีค่าอยู่ระหว่าง 0 ถึง 4 ดังนี้

3. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงราคาทองคำแท่งในประเทศไทย

เมื่อได้ทำการตรวจสอบและแก้ไขปัญหามulticollinearity ในเรื่องของ Multicollinearity และ

Autocorrelation เป็นที่เรียบร้อยแล้ว หลังจากนั้นจึงทำการวิเคราะห์ถึงปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงราคาทองคำแท่งในประเทศไทยได้ โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression Analysis) ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square Method) ซึ่งการวิเคราะห์ความถดถอยเชิงซ้อนหรือพหุคูณ คือ การวิเคราะห์การถดถอยที่มีตัวแปรอิสระที่เราศึกษานั้นมีมากกว่าหนึ่งตัวแปร และตัวแปรตามหนึ่งตัว ผลที่ได้จากการวิเคราะห์สามารถสรุปได้เป็นความสัมพันธ์รูปของสมการเส้นตรงในรูป Ln (Ln-Linear Equation) และสามารถอธิบายและเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระแต่ละตัว ว่าตัวแปรใดมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงของราคาทองคำแท่งในประเทศไทยมากที่สุด

สัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงซ้อน (Multiple Coefficient of Determination : R^2)

สัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงซ้อน หมายถึงสัดส่วนหรือเปอร์เซ็นต์ที่ตัวแปรอิสระ $X_1, X_2, \dots, X_k$ สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของ Y ได้ โดยจะใช้สัญลักษณ์ R^2 ซึ่งทั่วไปจะใช้ R^2 ดังนี้

$$R^2 = \frac{(SST - SSE)}{SST} = 1 - \frac{SSE}{SST}$$

$$\text{โดยที่ } 0 \leq R^2 \leq 1$$

เมื่อมีการเพิ่มตัวแปรอิสระเข้าไปในสมการถดถอย จะมีผลทำให้ค่า R^2 เพิ่มขึ้น ทั้งๆ ที่บางครั้งตัวแปรอิสระบางตัวอาจจะไม่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามเลยก็ได้ จึงต้องมีการปรับค่า R^2 ให้ถูกต้องขึ้น เรียกว่า Adjusted R^2 (R_a^2) โดยที่

$$R_a^2 = 1 - \frac{SSE / (n - k - 1)}{SST / (n - 1)} = 1 + \frac{(n - 1)(R^2 - 1)}{(n - k - 1)}$$

เมื่อวิเคราะห์สมการถดถอยเรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนต่อไปจะทำการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของสมการ รายละเอียดดังนี้

3.4 การทดสอบนัยสำคัญโดยรวมของสมการ

การทดสอบนัยสำคัญโดยรวมของสมการถดถอยเชิงพหุ (Overall Significance Test) ที่ได้จาก การวิเคราะห์จะใช้ค่าสัมประสิทธิ์การกำหนด (R -Square) และใช้ค่าสถิติ F (F -Stat) ในการ

ทดสอบสมมติฐาน โดยทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตาม โดยมีสมมติฐานดังนี้

สมมติฐานในการวิจัย

$$H_0 : \beta_1 = \beta_2 = \dots = 0$$

ไม่มีตัวแปรอิสระใดๆ ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงราคาทองคำแท่งในประเทศไทย

$$H_1 : \beta_i \neq 0 ; i = 1, 2, \dots, 4$$

มีตัวแปรอิสระอย่างน้อย 1 ตัวแปรที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงราคาทองคำแท่งในประเทศไทยอย่างมีนัยสำคัญ

เมื่อทำการทดสอบในส่วนต่างๆ เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ขั้นตอนต่อไปจะเป็นการทดสอบนัยสำคัญโดยรวมของสมการถดถอย (Test for Overall Significance) ที่ระดับนัยสำคัญที่ 5% เพื่อใช้ในการอธิบายถึงอิทธิพลของตัวแปรอิสระแต่ละตัวที่ส่งผลต่อตัวแปรตาม และสรุปผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของตัวแปรต่อไป

3.5 สมมติฐานในการวิจัย

สมมติฐานที่ 1 ราคาทองคำตลาดโลก Spot Gold มีความสัมพันธ์กับราคาทองคำแท่งในประเทศไทย ในทิศทางเดียวกัน

เนื่องจากราคาทองคำแท่งในประเทศไทยจะอ้างอิงราคาจากตลาดต่างประเทศ Spot Gold เป็นหลัก ดังนั้นราคาทองคำในประเทศไทยจะเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับราคาทองคำตลาดโลก

สมมติฐานที่ 2 อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ มีความสัมพันธ์กับราคาทองคำแท่งในประเทศไทย ในทิศทางเดียวกัน

เนื่องจากทองคำเป็นสินค้าที่ไม่สามารถผลิตได้ในประเทศไทย ดังนั้นทองคำจึงเป็นสินค้าที่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศเป็นสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ค่าเงินจึงเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อราคาทองคำแท่งในประเทศไทยอย่างมาก เพราะเมื่อค่าเงินบาทแข็งค่าขึ้นเมื่อเทียบกับค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ราคาทองคำแท่งในประเทศจะมีราคาลดลง ในทางกลับกันเมื่อค่าเงินบาทอ่อนค่าลงเมื่อเทียบกับค่าเงินดอลลาร์สหรัฐฯ ราคาทองคำแท่งในประเทศไทยจะมีราคาสูงขึ้น

สมมติฐานที่ 3 ดัชนีราคาผู้บริโภคในประเทศไทย มีความสัมพันธ์กับราคาทองคำแท่งในประเทศไทย ในทิศทางเดียวกัน

ดัชนีราคาผู้บริโภคเป็นดัชนีที่สามารถบ่งบอกถึงภาวะเงินเฟ้อ โดยเงินเฟ้อวัดได้จากทิศทางการปรับตัวของราคาพลังงาน และราคาอาหาร ทองคำเป็นสินทรัพย์ที่มีคุณสมบัติในการป้องกันความเสี่ยงด้านอัตราเงินเฟ้อ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าทุกครั้งที่เกิดภาวะเงินเฟ้อ ราคาทองคำจะมีการปรับตัวเพิ่มขึ้นในทิศทางเดียวกัน

สมมติฐานที่ 4 อัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทยมีความสัมพันธ์กับราคาทองคำแห่งประเทศไทย ในทิศทางตรงกันข้าม

อัตราดอกเบี้ยนโยบาย หรือ Policy Rate หมายถึง อัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารกลางของแต่ละประเทศกำหนดขึ้นเพื่อเป็นอัตราดอกเบี้ยอ้างอิง สำหรับประเทศไทย ปัจจุบันกำหนดให้อัตราดอกเบี้ยสำหรับธุรกรรมการซื้อคืนพันธบัตร 1 วันของ ธปท. (R/P 1 Day) เป็นตัวแทนของอัตราดอกเบี้ยนโยบาย ซึ่งโดยหลักการแล้วคณะกรรมการนโยบายการเงิน มักจะดำเนินนโยบายการเงินแบบผ่อนคลาย (ลดดอกเบี้ยให้ต่ำ) ในภาวะที่เศรษฐกิจตกต่ำ หรือในช่วงที่เงินเฟ้อภายในประเทศลดต่ำลง เพื่อกระตุ้นการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ และในทางกลับกัน จะใช้นโยบายการเงินแบบตึงตัว (เพิ่มดอกเบี้ยให้สูงขึ้น) ดังนั้นสรุปได้ว่าถ้าอัตราดอกเบี้ยปรับตัวเพิ่มสูงขึ้น จะทำให้นักลงทุนรู้สึกว่าการผลตอบแทนที่ได้รับจากการฝากเงินน่าสนใจกว่าการถือครองทองคำ ทำให้นักลงทุนขายทองคำออกมา ราคาจึงมีแนวโน้มลดลง

ตารางที่ 3.2 : สรุปสมมติฐานของปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงราคาทองคำแห่งประเทศไทย

ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงราคาทองคำแห่งประเทศไทย			
ลำดับ	ตัวแปร	สัญลักษณ์	ทิศทางความสัมพันธ์
1	ราคาทองคำตลาดโลก Spot Gold	GG	+
2	อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ	FX	+
3	ดัชนีราคาผู้บริโภคในประเทศไทย (ปี 2554 เป็นปีฐาน)	CPI	+
4	อัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย	INT	-

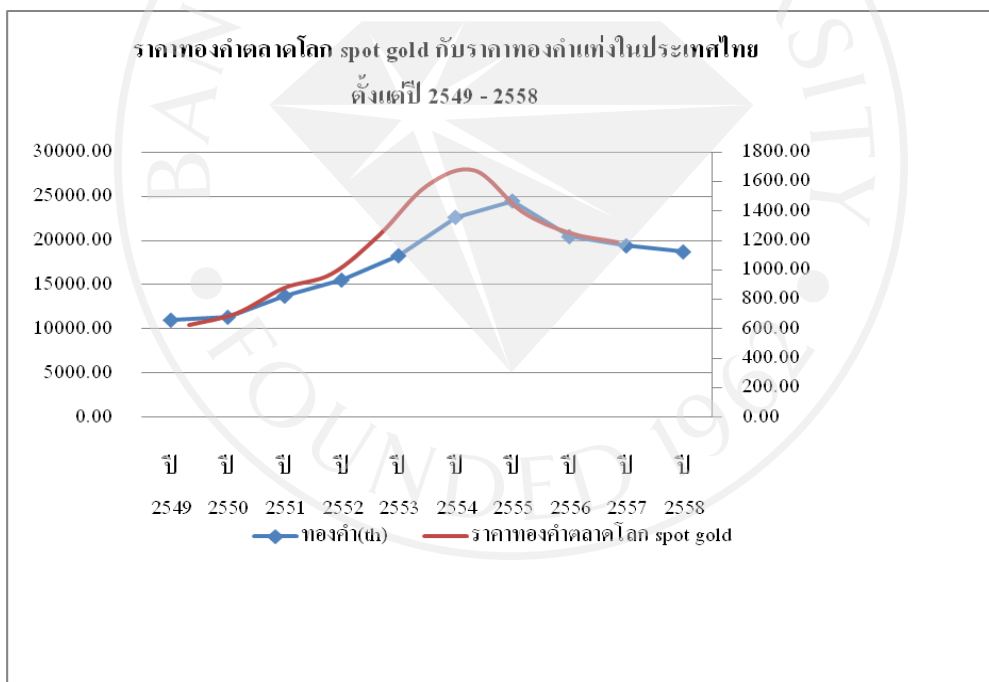
บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ผลการวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนาของปัจจัยที่ส่งผลต่อราคาทองคำในประเทศไทย

จากการรวบรวมข้อมูลของตัวแปรต่างๆ ในลักษณะเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ประเภทอนุกรมเวลา โดยเก็บรวบรวมเป็นรายเดือนตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2549 – เดือนมิถุนายน 2558 รวม 111 เดือน สามารถนำเสนอความสัมพันธ์ของตัวแปรตามกับตัวแปรอิสระแต่ละตัว ในรูปแบบกราฟ ได้ดังนี้

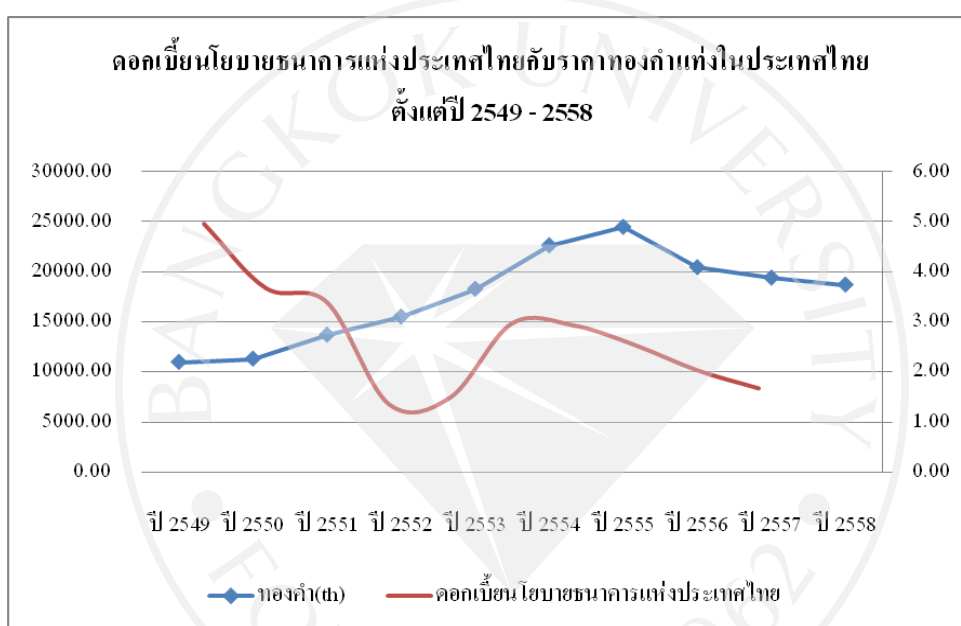
ภาพที่ 4.1 : แสดงความสัมพันธ์ระหว่างราคาทองคำตลาดโลก Spot Gold กับราคาทองคำแท่งในประเทศไทย ตั้งแต่ปี 2549 - 2558

จากภาพที่ 4.1 ความสัมพันธ์ระหว่างราคาทองคำตลาดโลก Spot Gold กับราคาทองคำแท่งในประเทศไทย ตั้งแต่ปี 2549 – ปี 2558 มีแนวโน้มอยู่ในทิศทางเดียวกัน ซึ่งโดยปกติแล้วราคาทองคำแท่งในประเทศไทยจะเคลื่อนไหวตามราคาทองคำในตลาดโลก (World Spot Gold Price) เนื่องจากประเทศไทยไม่ได้เป็นผู้ผลิตทองคำ ดังนั้นทองคำที่จำหน่ายในประเทศจึงต้องพึ่งพิงการนำเข้าจากต่างประเทศเกือบทั้งสิ้น ยกเว้นในส่วนของทองคำที่มีการหมุนเวียนกลับมาใช้ใหม่ภายในประเทศ ราคาทองคำแท่งในประเทศไทยจึงถูกกำหนดโดยราคาทองคำในตลาดโลกและอัตราแลกเปลี่ยน

โดยทิศทางการเคลื่อนไหวของราคาทองคำแท่งในประเทศไทย เป็นไปตามราคาทองคำในตลาดโลกที่แพงขึ้นเรื่อยๆ ซึ่งสาเหตุที่ทองคำต่างประเทศมีราคาสูงขึ้นอย่างรวดเร็วมาจากความต้องการทองคำที่เพิ่มขึ้น ทั้งในส่วนของอุปโภคบริโภคและการลงทุนเพื่อเก็งกำไร ดังนั้นปัจจัยที่มีผลต่อราคาทองคำในตลาดโลกก็จะมีผลต่อราคาทองคำแท่งในประเทศไทยด้วย

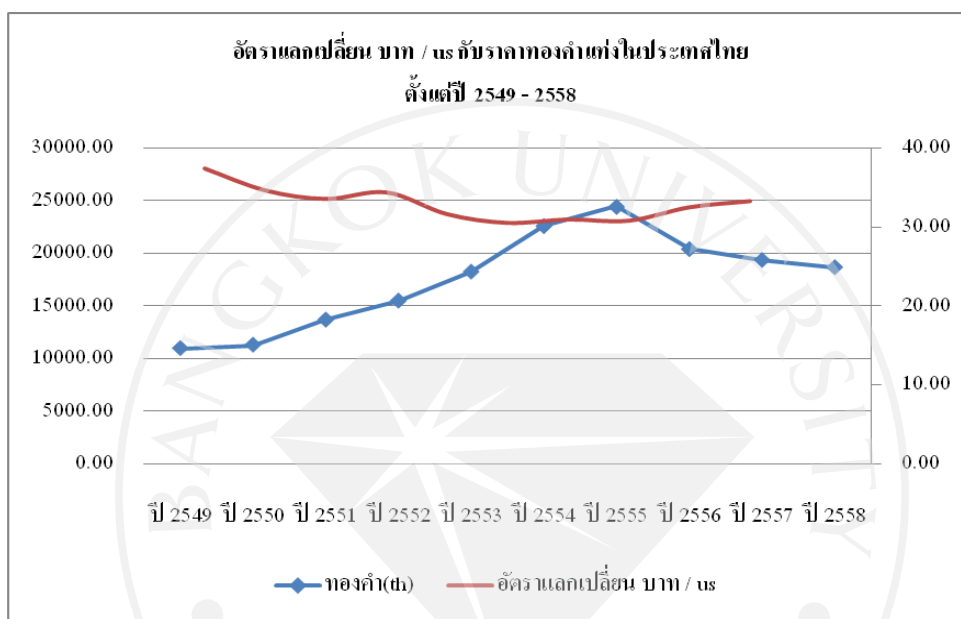
ภาพที่ 4.2 : แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทยกับราคาทองคำแท่งในประเทศไทย ตั้งแต่ปี 2549 – 2558

จากภาพที่ 4.2 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทยกับราคาทองคำแท่งในประเทศไทย ตั้งแต่ปี 2549 – ปี 2558 มีแนวโน้มอยู่ทิศทางตรงกันข้าม เนื่องจากธนาคารแห่งประเทศไทยจะมีหน้าที่หลักในการดูแลเสถียรภาพด้านราคา โดยใช้อัตราดอกเบี้ยนโยบายเป็นเครื่องมือในการดำเนินนโยบายทางการเงิน เมื่อเงินเฟ้อเพิ่มสูงขึ้นทำให้ธนาคารกลางต้องมีการปรับขึ้นของอัตราดอกเบี้ย เพื่อจะดูดซับสภาพคล่องหรือดูดเงินออกจากระบบการเงิน เมื่อความต้องการสินค้าและบริการลดลงจะส่งผลให้ระดับราคาสินค้าลดลงและเงินเฟ้อลดลง ในทางกลับกันเมื่อธนาคารกลางปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายลง อัตราดอกเบี้ยอื่นๆ ในตลาดการเงินจะปรับลดลงด้วย รวมทั้งอัตราดอกเบี้ยเงินฝากและอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ทำให้ต้นทุนของการกู้เงินเพื่อมาบริโภคและลงทุนต่ำลง ส่งผลให้ความต้องการบริโภคและลงทุนของประชาชนเพิ่มมากขึ้น กิจกรรม

ทางเศรษฐกิจจึงขยายตัวและเติบโตเพิ่มขึ้น ดังนั้นจะเห็นว่าราคาทองจะมีทิศทางตรงกันข้ามกับอัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทยเพื่อปรับสมดุลในสภาวะการณ์ทางเศรษฐกิจ

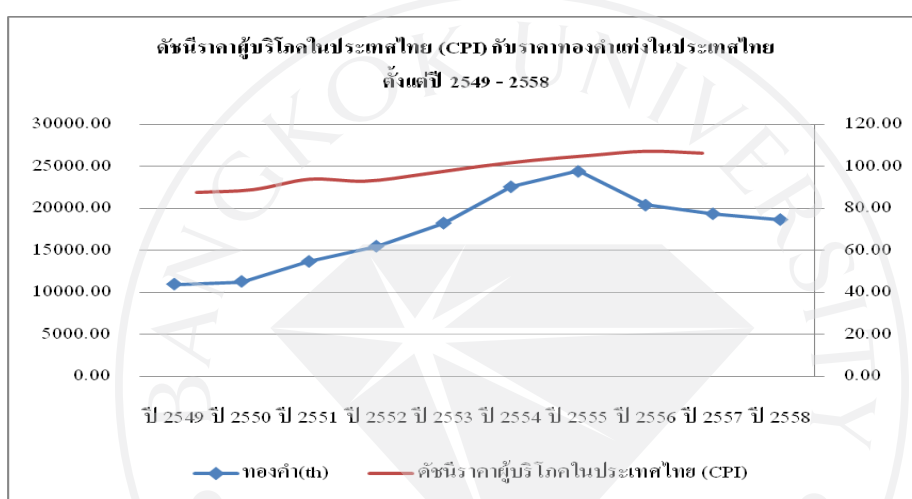
ภาพที่ 4.3 : แสดงความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ กับราคาทองคำแท่งในประเทศไทยตั้งแต่ปี 2549 – 2558

จากภาพที่ 4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ กับราคาทองคำแท่งในประเทศไทยตั้งแต่ปี 2549 – ปี 2558 พบว่ามีแนวโน้มอยู่ในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากราคาทองคำแท่งในประเทศไทยอ้างอิงโดยตรงกับราคาทองคำต่างประเทศ และนำมาแปลงจากราคาทองคำในรูปเงินตราต่างประเทศมาเป็นราคาทองคำในรูปเงินบาท จึงเป็นสาเหตุให้ปัจจัยความเสี่ยงอัตราแลกเปลี่ยนเงินต่างประเทศ มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเคลื่อนไหวของราคาทองคำในประเทศไทยเป็นอย่างมาก สำหรับปัจจัยทางด้านอุปสงค์ และอุปทานภายในประเทศจะมีผลต่อการเคลื่อนไหวของราคาทองคำแท่งในประเทศไทยไม่มากนักเมื่อเทียบกับทั่วโลก แต่ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงความต้องการซื้อขายของคนในประเทศด้วย เช่น ในช่วงเทศกาลตรุษจีน ปีใหม่ จะมีความต้องการซื้อ มากกว่าปกติราคาจึงสูงขึ้น อีกทั้งอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (FX) เป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อราคาทองคำแท่งในประเทศไทย เพราะทองคำเป็นสินค้าที่ประเทศต้องการนำเข้า จึงต้องมีอัตราแลกเปลี่ยนเข้ามาเกี่ยวข้อง ดังนั้นการติดตามการเคลื่อนไหวขึ้นลงของค่าเงินก็มีส่วนช่วยในการลดความเสี่ยงจากต้นทุนของทองคำที่อาจจะมีมากขึ้นจากอัตราแลกเปลี่ยนได้ โดยในส่วนของ

ผู้ประกอบการค้าทอง อาจจะทำการลดความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนได้ โดยทำการบริหารความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน ด้วยการทำสัญญาในตลาดล่วงหน้าไว้ หรือในส่วนของผู้ลงทุนเพื่อเก็งกำไรทองคำเมื่อเห็นว่าอัตราแลกเปลี่ยนมีแนวโน้มว่าจะอ่อนค่าลง เป็นการส่งสัญญาณให้ทราบว่าราคาทองคำมีแนวโน้มที่จะสูงขึ้นก็อาจจะทำการซื้อทองคำไว้ก่อนเพื่อเก็งกำไร

ภาพที่ 4.4 : แสดงความสัมพันธ์ระหว่างดัชนีราคาผู้บริโภคในประเทศไทย กับราคาทองคำแท่งในประเทศไทย ตั้งแต่ปี 2549 – 2558

จากภาพที่ 4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างดัชนีราคาผู้บริโภคในประเทศไทย กับราคาทองคำแท่งในประเทศไทย ตั้งแต่ปี 2549 – ปี 2558 พบว่ามีแนวโน้มอยู่ในทิศทางเดียวกัน เนื่องจากการเคลื่อนไหวของดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไปสะท้อนถึงภาวะเงินเฟ้อที่เกิดขึ้น ซึ่งเป็นปัจจัยที่มีผลกระทบต่อราคาทองคำแท่งในประเทศไทย เพราะทองคำเป็นสินทรัพย์ที่มีผลตอบแทนขึ้นกับภาวะเงินเฟ้อ ดังนั้นดัชนีราคาผู้บริโภคจึงเป็นอีกปัจจัยที่ดึงดูดให้ผู้ลงทุนต้องหันมาให้ความสนใจและให้ความสำคัญมากขึ้น เพื่อเป็นข้อมูลในการพิจารณาประกอบการตัดสินใจลงทุนในทองคำ โดยหากมีการคาดคะเนว่าดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไปจะมีการเพิ่มสูงขึ้นก็จะเป็นตัวชักจูงความสนใจผู้ที่ต้องการลงทุนในทองคำให้หันมาลงทุนซื้อทองคำมากขึ้น เพื่อหวังเก็งกำไรจากราคาทองคำที่คาดว่าจะมีการขยับตัวสูงขึ้นในเวลาต่อมา ดังนั้นข้อมูลดังกล่าวก็จะสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจวางแผนทั้งผู้ประกอบการค้าทองและผู้สนใจจะลงทุนเก็งกำไรจากทองคำได้ โดยผู้เก็งกำไรอาจจะทำการซื้อทองคำไว้เพื่อเก็งกำไรจากราคาทองคำที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นอีก ในขณะที่ผู้ค้าทองอาจจะทำการเตรียมแผนรองรับความต้องการทองคำที่อาจจะเพิ่มมากขึ้นของผู้ที่ต้องการซื้อทอง หรืออาจจะเตรียมการรองรับการนำทองออกมาขายของผู้ที่ต้องการเก็งกำไร

จากข้อมูลที่ได้รวบรวมทั้งหมด และประเมินผลการวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา พบว่า ตัวแปรแต่ละตัวมีค่าเฉลี่ยรายปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสูงสุดต่ำสุด ดังนี้

ตารางที่ 4.1 : สถิติเชิงพรรณนาข้อมูลตัวแปรตามและตัวแปรอิสระ

ปี	Mean/ Std.	TG	GG	INT	FX	CPI
2549	Mean	10,971.42	626.36	4.97	37.39	87.90
	Std.	561.34	17.99	0.09	0.86	0.11
2550	Mean	11,299.24	705.73	3.69	34.64	89.20
	Std.	807.00	64.95	0.59	0.65	1.11
2551	Mean	13692.889	877.7083	3.3958	33.5667	94.08
	Std.	566.53	64.72	0.31	1.34	2.21
2552	Mean	15,698.50	984.31	1.35	34.30	93.28
	Std.	1104.79	84.99	0.23	1.07	1.00
2553	Mean	18,279.37	1,236.77	1.50	31.65	96.33
	Std.	858.83	111.18	0.28	1.21	0.73
2554	Mean	22,627.82	1,571.14	2.98	30.56	100.00
	Std.	2193.12	141.91	0.47	0.53	1.18
2555	Mean	24,475.73	1,675.73	2.94	30.99	103.02
	Std.	661.16	60.26	0.11	0.44	1.12
2556	Mean	20,437.78	1,396.33	2.54	30.83	105.27
	Std.	1667.42	150.39	0.18	1.14	0.50
2557	Mean	19,395.36	1,251.07	2.04	32.52	107.26
	Std.	656.88	56.69	0.10	0.32	0.48
2558	Mean	18,703.50	1,188.73	1.68	33.29	106.37
	Std.	401.55	55.34	0.24	0.93	0.23
ภาพรวม	Mean	17,743.93	1,168.63	2.67	32.80	98.28
	Std.	4472.81	343.95	1.05	2.12	6.64

หมายเหตุ : ตัวเลขในตารางแสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเป็นรายปีของตัวแปรแต่ละตัว โดย
 TG = ราคาทองคำแท่งในประเทศไทย GG = ราคาทองคำโลก Spot Gold INT = อัตราดอกเบี้ย
 นโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย FX = อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ CPI =
 ดัชนีราคาผู้บริโภคในไทย

จากตารางที่ 4.1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ราคาทองคำแท่งในประเทศไทย
 ราคาทองคำตลาดโลก Spot Gold อัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย อัตราแลกเปลี่ยน
 สกุลเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ ดัชนีราคาผู้บริโภคในประเทศไทย ตั้งแต่ปี 2549 – 2558 สามารถ
 สรุปผลได้ดังนี้

ราคาทองคำแท่งในประเทศไทยในรอบ 10 ปีที่ผ่านมาพบว่า โดยภาพรวมมีราคาเฉลี่ยเท่ากับ
 17,743.93 บาทต่อทองคำหนึ่งบาท และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 4,472.81 เมื่อพิจารณา
 เป็นรายปีพบว่าปีที่ราคาทองคำสูงที่สุดคือในปี 2555 ราคาทองคำเท่ากับ 24,475.73 บาทต่อทองคำหนึ่ง
 บาท รองลงมาคือปี 2554 ราคาทองคำเท่ากับ 22,627.82 บาทต่อทองคำหนึ่งบาท และในปี 2556
 ราคาทองคำเท่ากับ 20,437.78 บาทต่อทองคำหนึ่งบาท ตามลำดับ ส่วนปีที่ราคาทองคำโดยเฉลี่ย
 ต่ำสุดคือปี 2549 โดยมีราคาทองคำเท่ากับ 10,971.42 บาทต่อทองคำหนึ่งบาท

ราคาทองคำตลาดโลก Spot Gold ในรอบ 10 ปีที่ผ่านมาพบว่า โดยภาพรวมมีราคาเฉลี่ย
 เท่ากับ 1,168.63 ดอลลาร์ต่อทROYออนซ์ และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 343.95 เมื่อ
 พิจารณาเป็นรายปีพบว่าปีที่ราคาทองคำตลาดโลก Spot Gold สูงที่สุดคือปี 2555 ราคาทองคำ
 ตลาดโลก Spot Gold เท่ากับ 1,675.73 ดอลลาร์ต่อทROYออนซ์ รองลงมาคือปี 2554 ราคาทองคำ
 ตลาดโลก Spot Gold เท่ากับ 1,571.14 ดอลลาร์ต่อทROYออนซ์ และในปี 2556 ราคาทองคำ
 ตลาดโลก Spot Gold เท่ากับ 1,396.33 ดอลลาร์ต่อทROYออนซ์ ตามลำดับ ส่วนปีที่ราคาทองคำโลก
 Spot Gold โดยเฉลี่ยต่ำสุดคือปี 2549 โดยมีราคาทองคำตลาดโลก Spot Gold เท่ากับ 626.36
 ดอลลาร์ต่อทROYออนซ์

อัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทยในรอบ 10 ปีที่ผ่านมาพบว่า โดยภาพรวมมี
 อัตราเฉลี่ยเท่ากับ 2.67% และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.05% เมื่อพิจารณาเป็นรายปีพบว่า
 ปีที่อัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทยมีอัตราดอกเบี้ยสูงที่สุดคือปี 2549 อัตราดอกเบี้ย
 นโยบายธนาคารแห่งประเทศไทยเท่ากับ 4.97% รองลงมาคือปี 2550 อัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคาร
 แห่งประเทศไทยเท่ากับ 3.69 % และในปี 2551 อัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย
 เท่ากับ 3.40 % ตามลำดับ ส่วนปีที่อัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทยต่ำสุดคือปี 2552
 โดยมีอัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทยเท่ากับ 1.35 %

อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ ในรอบ 10 ปีที่ผ่านมาพบว่า โดยภาพรวมมีอัตราเฉลี่ยเท่ากับ 32.8 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.12 เมื่อพิจารณาเป็นรายปี พบว่าปีที่อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ สูงที่สุดคือปี 2549 อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ เท่ากับ 37.39 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ รองลงมาคือปี 2550 อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ เท่ากับ 34.64 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ และในปี 2552 อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ เท่ากับ 34.30 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ ตามลำดับ ส่วนปีที่อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ ต่ำสุดคือปี 2554 โดยมีอัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ เท่ากับ 30.56 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ

ดัชนีราคาผู้บริโภคในประเทศไทยในรอบ 10 ปีที่ผ่านมาพบว่า โดยภาพรวมมีอัตราเฉลี่ยเท่ากับ 98.28 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.64 เมื่อพิจารณาเป็นรายปี พบว่าปีที่ดัชนีราคาผู้บริโภคในประเทศไทยสูงที่สุดคือปี 2557 ดัชนีราคาผู้บริโภคในประเทศไทยเท่ากับ 107.27 รองลงมาคือปี 2558 ดัชนีราคาผู้บริโภคในประเทศไทยเท่ากับ 106.37 และในปี 2556 ดัชนีราคาผู้บริโภคในประเทศไทยเท่ากับ 105.27 ตามลำดับ ส่วนปีที่ดัชนีราคาผู้บริโภคในประเทศไทยต่ำสุดคือปี 2549 โดยมีดัชนีราคาผู้บริโภคในประเทศไทยเท่ากับ 87.90

4.2 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อราคาทองคำแท่งในประเทศไทย

ตารางที่ 4.2 : แสดงผลการทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรต้นและตัวแปรตามด้วยเทคนิคการวิเคราะห์แบบ Multiple Regressions

Model		Unstandardized Coefficients		t	Sig.	Collinearity Statistics	
		B	Std. Error			Tolerance	VIF
1	(Constant)	-.933	.515	-1.813	.073		
	gg	.942	.026	36.618	.000	.127	7.880
	int	-.001	.008	-.106	.916	.867	1.153
	fx	.839	.101	8.288	.000	.202	4.950
	cpi	.250	.073	3.406	.001	.337	2.966

จากตารางที่ 4.2 ผลการทดสอบความสัมพันธ์ของตัวแปรต้นและตัวแปรตามด้วยเทคนิคการวิเคราะห์แบบ Multiple Regression ซึ่งสามารถคำนวณสัมประสิทธิ์หน้าตัวแปรและค่า t-Statistic

เพื่อตรวจสอบความน่าเชื่อถือทางสถิติของสมการถดถอยเชิงซ้อน สถิติทดสอบ F-Statistic และ t-Statistic โดยผลลัพธ์ที่ได้นำมาเขียนสมการได้ ดังนี้

$$TG_t = -0.933 + 0.942GG_t - 0.001INT_t + 0.839FX_t + 0.250CPI_t$$

$$(-1.813) \quad (36.618)^* \quad (-.106) \quad (8.288)^* \quad (3.406)^*$$

$$R^2 = .988 \quad \text{Adjusted } R^2 = .987$$

$$\text{Durbin-Watson} = 2.103 \quad F\text{-Statistic} = 2102.053$$

โดยที่ ตัวเลขที่อยู่ในวงเล็บ คือค่า t-Statistic

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อราคาทองคำแท่งในประเทศไทย ที่ระดับนัยสำคัญที่ 5% พบว่า มีตัวแปรอิสระอย่างน้อยหนึ่งตัวแปรที่มีผลต่อราคาทองคำแท่งในประเทศไทย โดยดูจากค่า F-Statistic = 2102.053 และค่า Significant = 0.00 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 ค่า R-Squared มีค่าเท่ากับ 0.988 สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของราคาทองคำแท่งในประเทศไทยได้ร้อยละ 98.8 เมื่อพิจารณาปัญหาเรื่อง Autocorrelation โดยการพิจารณาค่า Durbin-Watson = 2.103 ซึ่งพบว่าการทดสอบ Durbin-Watson Autocorrelation Test ทำได้โดยการคำนวณค่า D-Statistic จากสมการ โดยงานวิจัยนี้มีตัวแปรอิสระ 4 ตัว และจำนวนตัวอย่าง 111 ตัวอย่าง จากการเปิดตาราง Durbin-Watson ที่ N = 100 และ k = 5 จะได้ $D_L = 1.421$ และ $D_U = 1.647$ ดังนั้นจะได้ค่า $4 - D_U = 2.353$ และ $4 - D_L = 2.579$ โดยกำหนดให้สมมติฐานในการทดสอบปัญหา Autocorrelation มีดังนี้

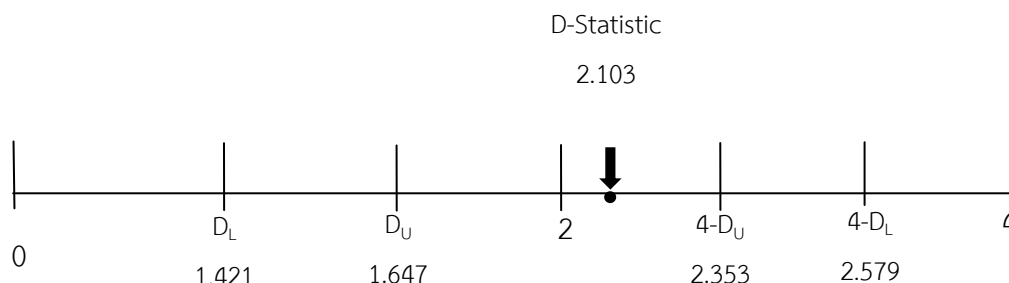
H_0 : No Positive Autocorrelation

หรือ H_0 : No Negative Autocorrelation

H_1 : Autocorrelation

จากการคำนวณค่า D-Statistic = 2.103 แสดงว่าไม่มีปัญหา Autocorrelation ดังแสดงในภาพที่ 4.5

ภาพที่ 4.5 : แสดงผลของการทดสอบ Autocorrelation โดยใช้ค่า Durbin-Watson

นอกจากนี้ยังมีการตรวจสอบปัญหา Multicollinearity โดยพิจารณาจากค่า VIF จากตารางที่ 4.2 จะเห็นได้ว่าค่า VIF อยู่ในช่วง 1.153 - 7.880 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 10 แสดงว่าไม่มีปัญหา Multicollinearity คือตัวแปรไม่มีความสัมพันธ์กันเอง

ผลการทดสอบที่ได้ทำให้ผู้วิจัยสามารถนำสมการที่ได้มาใช้ในการวิเคราะห์หาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อราคาทองคำแท่งในประเทศไทยได้

4.3 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปร

เครื่องหมายหน้าสัมประสิทธิ์ของราคาทองคำตลาดโลก Spot Gold อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ ดัชนีราคาผู้บริโภคในประเทศไทย มีค่าเป็นบวก (+) แสดงว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันกับราคาทองคำแท่งในประเทศไทย ส่วนอัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทยมีค่าเป็นลบ (-) แสดงว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางตรงกันข้ามกับราคาทองคำแท่งในประเทศไทย

ค่าสัมประสิทธิ์ของราคาทองคำตลาดโลก Spot Gold มีค่าเป็นบวก (+) แสดงว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกับราคาทองคำแท่งในประเทศไทย กล่าวคือ หากราคาทองคำตลาดโลก Spot Gold เพิ่มขึ้น 1% จะมีผลต่อราคาทองคำแท่งในประเทศไทยเพิ่มขึ้น 0.942% ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ค่าสัมประสิทธิ์ของอัตราดอกเบี้ยนโยบายไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของอัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทยผลต่อราคาทองคำแท่งในประเทศไทย สืบเนื่องจากปี 2554 เป็นต้นมา ทางธนาคารแห่งประเทศไทยได้ใช้นโยบายการเงินแบบผ่อนคลายมาโดยตลอด ทำให้อัตราดอกเบี้ยอยู่ในระดับต่ำและไม่ค่อยมีการเปลี่ยนแปลงเป็นเวลานาน จึงทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราดอกเบี้ยและราคาทองคำแท่งในประเทศไทยไม่สัมพันธ์กัน

ค่าสัมประสิทธิ์ของอัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ มีค่าเป็นบวก (+) แสดงว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกับราคาทองคำแท่งในประเทศไทย กล่าวคือ หากอัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้น 1% จะมีผลต่อราคาทองคำแท่งในประเทศไทยเพิ่มขึ้น 0.839% ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ค่าสัมประสิทธิ์ของดัชนีราคาผู้บริโภคในประเทศไทย มีค่าเป็นบวก (+) แสดงว่ามีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกับราคาทองคำแท่งในประเทศไทย กล่าวคือ หากดัชนีราคาผู้บริโภคในประเทศไทยเพิ่มขึ้น 1% จะมีผลต่อราคาทองคำแท่งในประเทศไทยเพิ่มขึ้น 0.250% ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.3 : ตารางแสดงทิศทางสำหรับตัวแปรที่ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ

ราคาทองคำแท่งในประเทศไทย			
ลำดับ	ตัวแปร	สัญลักษณ์	ทิศทางความสัมพันธ์
1.	อัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย	INT	-

ตารางที่ 4.4 : ตารางแสดงทิศทางสำหรับตัวแปรที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญ

ราคาทองคำแท่งในประเทศไทย			
ลำดับ	ตัวแปร	สัญลักษณ์	ทิศทางความสัมพันธ์
1	ราคาทองคำตลาดโลก Spot Gold	GG	+
2	อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ	FX	+
3	ดัชนีราคาผู้บริโภคในประเทศไทย (ปี 2554 เป็นปีฐาน)	CPI	+

บทที่ 5

บทสรุป

5.1 สรุปผลการวิจัย

การศึกษา “การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อราคาทองคำแท่งในประเทศไทย” โดยทำการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆ ที่จะมีผลกระทบต่อราคาทองคำแท่งในประเทศไทย ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการรวบรวมข้อมูลลักษณะเป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ประเภทอนุกรมเวลา โดยเก็บรวบรวมเป็นรายเดือนตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2549 – เดือนมิถุนายน 2558 รวม 111 เดือน และเลือกใช้วิธีการถดถอยเชิงพหุในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ โดยกำหนดปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับราคาทองคำแท่งในประเทศไทย ได้แก่ ราคาทองคำตลาดโลก Spot Gold อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ ดัชนีราคาผู้บริโภคในประเทศไทย อัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งสรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

จากการตรวจสอบปัญหาทางสถิติ ได้แก่ การตรวจสอบปัญหา Multicollinearity และการตรวจสอบปัญหา Autocorrelation โดยพิจารณาจากค่า VIF (Variance Inflation Factor) และค่า Durbin-Watson พบว่าไม่มีปัญหา Multicollinearity และ Auto Correlation แสดงว่าไม่มีความสัมพันธ์กันเองระหว่างตัวแปรอิสระแต่ละตัว ดังนั้นสามารถนำชุดข้อมูลไปทดสอบสมการเชิงซ้อนหาค่า R-Squared ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.988 โดยสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของราคาทองคำแท่งในประเทศไทยได้ร้อยละ 98.8 ผลการทดสอบที่ได้ทำให้ผู้วิจัยสามารถสรุปผล ได้ดังนี้

1. ราคาทองคำตลาดโลก Spot Gold มีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันกับราคาทองคำแท่งในประเทศไทย กล่าวคือ หากราคาทองคำตลาดโลก Spot Gold เพิ่มขึ้น 1% จะมีผลต่อราคาทองคำแท่งในประเทศไทยเท่ากับ 0.9429% ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากราคาทองคำตลาดโลกเป็นราคาอ้างอิงสำหรับการนำเข้าทองคำแท่งในประเทศไทย ดังนั้นจึงมีความสัมพันธ์อย่างมากในทิศทางเดียวกัน

2. อัตราดอกเบี้ยนโยบายไม่มีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงราคาทองคำแท่งในประเทศไทย เนื่องจากในช่วงที่ผ่านมารธนาคารกลางมีการใช้อัตราดอกเบี้ยนโยบายเพื่อกระตุ้นเศรษฐกิจ มาตรการดังกล่าวส่งผลทำให้ดอกเบี้ยอยู่ในระดับต่ำและไม่มีการเคลื่อนไหวอย่างมีนัยสำคัญเป็นเวลานาน จึงทำให้เมื่อทำการตรวจสอบหาความสัมพันธ์ ผลที่ได้จึงไม่ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

3. อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ มีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันกับราคาทองคำแท่งในประเทศไทย กล่าวคือ หากอัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้น 1% จะมีผลต่อราคาทองคำแท่งในประเทศไทยเท่ากับ 0.839% ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากประเทศไทยต้องนำเข้าทองคำจากต่างประเทศ ซึ่งมีการกำหนดราคาซื้อ

ขายเป็นสกุลดอลลาร์สหรัฐฯ ดังนั้นนอกจากราคาทองคำในตลาดโลกจะเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญแล้ว อัตราแลกเปลี่ยนก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่เป็นตัวกำหนดราคาทองคำแท่งในประเทศไทยด้วยเช่นกัน

4. ดัชนีราคาผู้บริโภคในประเทศไทย มีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกันกับราคาทองคำแท่งในประเทศไทย กล่าวคือ หากดัชนีราคาผู้บริโภคในประเทศไทย เพิ่มขึ้น 1% จะมีผลต่อราคาทองคำแท่งในประเทศไทยเท่ากับ 0.250% ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เนื่องจากดัชนีราคาผู้บริโภคเป็นดัชนีชี้วัดภาวะเงินเฟ้อตัวหนึ่ง และทองคำถือเป็นสินทรัพย์ที่ใช้สำหรับป้องกันความเสี่ยงเรื่องเงินเฟ้อ

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

1. ราคาทองคำตลาดโลก Spot Gold มีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกับราคาทองคำแท่งในประเทศไทย สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิชัย สัตตธรรมกุล (2553) และเสาวรัตน์ อภิรักษ์เดชาชัย (2553) พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อราคาทองคำแท่งในประเทศไทย ได้แก่ ราคาทองคำในตลาดโลก เช่นเดียวกับผลการวิจัยของ นุชจรินทร์ เกาทัณฑ์ทอง (2558) พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการส่งออกทองคำของประเทศไทย ได้แก่ ราคาทองคำในตลาดโลก ซึ่งมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

2. อัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย ไม่มีความสัมพันธ์กับราคาทองคำแท่งในประเทศไทย ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กิตติวัจน์ ตูลสงวน (2552) และ เสาวรัตน์ อภิรักษ์เดชาชัย (2553) พบว่าอัตราดอกเบี้ยไม่มีอิทธิพลต่อราคาทองคำในประเทศไทย และไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นุชจรินทร์ เกาทัณฑ์ทอง (2558) และรีณฤดี จันท (2551) พบว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อราคาทองคำในประเทศไทย ได้แก่ อัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทยโดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

3. อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ มีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกับราคาทองคำแท่งในประเทศไทย สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้โดย สอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวรัตน์ อภิรักษ์เดชาชัย (2553), กิตติวัจน์ ตูลสงวน (2552); อัคราภักดิ์ ประภาพักตร์ (2555) และ นุชจรินทร์ เกาทัณฑ์ทอง (2558) พบว่า อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อราคาทองคำในประเทศไทยในทิศทางเดียวกัน และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของรีณฤดี จันท ที่พบว่าอัตราแลกเปลี่ยนมีผลต่อราคาทองคำแท่งในประเทศไทยในทิศทางตรงกันข้าม ส่วนงานวิจัยของวิชัย สัตตธรรมกุล (2553) พบว่าอัตราแลกเปลี่ยนไม่มีอิทธิพลกับราคาทองคำแท่งในประเทศไทย

4. ดัชนีราคาผู้บริโภคในประเทศไทย มีการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางเดียวกับราคาทองคำแท่งในประเทศไทย สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้โดย สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาพ

เอี่ยมวณานนทชัย (2546) ทำให้ทราบว่าอัตราแลกเปลี่ยนทองคำเป็นสินทรัพย์ป้องกันความเสี่ยงจากเงินเฟ้อ และปัจจัยทางเศรษฐกิจ สอดคล้องกับการวิจัยครั้งนี้ที่เลือกตัวแปรที่ส่งผลกระทบต่อราคาทองคำคือ อัตราเงินเฟ้อ โดยมีทิศทางเดียวกับราคาทองคำ คือเมื่ออัตราเงินเฟ้อเพิ่มสูงขึ้นจะมีผลทำให้ราคาทองสูงขึ้นตาม สอดคล้องกับงานวิจัยของเสาวรัตน์ อภิรักษ์เดชาชัย (2553) และกิตติวัจน์ ตูลสงวน (2552) พบว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อราคาทองคำในตลาดโลก คืออัตราเงินเฟ้อสหรัฐ โดยมีทิศทางเดียวกับราคาทองคำ เมื่ออัตราเงินเฟ้อเพิ่มสูงขึ้นจะมีผลทำให้ราคาทองสูงขึ้นตาม สอดคล้องผลการวิจัยของ ธนากรกรุงเทพ (2558) สรุปได้ว่าราคาทองคำปรับตัวสูงขึ้นด้วยอัตราเงินเฟ้อ นั่นคือราคาทองคำจะเพิ่มขึ้นเมื่ออัตราเงินเฟ้อสูงขึ้น

5.3 ข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่องนี้ได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อราคาทองคำในประเทศไทย ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ นักลงทุน นักศึกษา และผู้สนใจทั่วไป สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยนักลงทุนสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ประกอบการตัดสินใจลงทุนในทองคำ นักศึกษาและผู้สนใจทั่วไป สามารถนำไปใช้ศึกษาการเปลี่ยนแปลงของราคาทองคำในประเทศไทย เพื่อนำไปใช้ต่อยอดพัฒนาความรู้ด้านการลงทุนในทองคำ

อย่างไรก็ตาม งานวิจัยเรื่องนี้มีข้อจำกัดบางประการ ผู้ใช้ข้อมูลควรให้ความสำคัญก่อนนำงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ ได้แก่

1. งานวิจัยเรื่องนี้ศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อราคาทองคำในประเทศไทย โดยใช้ข้อมูลรายเดือนจำนวน 111 เดือน ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2549 – เดือนมิถุนายน 2558 ซึ่งช่วงเวลาดังกล่าวราคาทองคำในตลาดโลก และราคาทองคำในประเทศมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมาก ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปควรเพิ่มจำนวนข้อมูล หรือใช้ข้อมูลเป็นรายสัปดาห์ หรือรายวัน
2. งานวิจัยเรื่องนี้ไม่ได้คำนึงถึงอิทธิพลของปัจจัยทางเศรษฐกิจ ราคาน้ำมัน และสถานการณ์ความไม่สงบทางการเมือง ที่ส่งผลกระทบต่อราคาทองคำด้วย ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไปควรมีการเพิ่มตัวแปรทางเศรษฐกิจอื่นๆ เพื่อจะทำให้การศึกษาได้ผลลัพธ์ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น
3. ควรมีการศึกษาถึงราคาทองคำแท่ง เทียบกับตลาดอนุพันธ์ เพื่อให้ให้นักลงทุนมีข้อมูลและมีมุมมองที่กว้างขึ้น

บรรณานุกรม

- กิติวัจน์ ตูลสงวน. (2552). *ปัจจัยที่มีผลต่อราคาทองคำภายในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธนาคารกรุงเทพ. (2558). *ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดราคาทองคำ*. สืบค้นจาก
<http://www.bangkokbank.com/BangkokBankThai/Documents/>.
- นุชจรินทร์ เกาทัณฑ์ทอง. (2558). *ปัจจัยที่มีผลต่อมูลค่าการนำเข้าและส่งออกทองคำของประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รีณฤดี จันท. (2551). *ปัจจัยที่มีผลต่อราคาทองคำแท่งในประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- วิชัย สัตตธรรมกุล. (2553). *ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อราคาทองคำแท่งไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สมาคมค้าทองคำ. (2552ก). *ประวัติศาสตร์ทองคำ*. สืบค้นจาก
<http://www.goldtraders.or.th/glod.php?id=2>.
- สมาคมค้าทองคำ. (2552 ข). *ข้อมูลการแปลงน้ำหนักทองคำ*. สืบค้นจาก
<http://www.goldtraders.or.th>.
- สมาคมค้าทองคำ. (2552ค). *ข้อมูลการแปลงน้ำหนักทองคำ*. สืบค้นจาก
<http://www.goldtraders.or.th>.
- สมาคมค้าทองคำ. (2552ง). *ข้อมูลราคาทองเฉลี่ย*. สืบค้นจาก
<http://www.goldtraders.or.th/avarge.php>.
- สมาคมทองคำ. (2558). *สถิติราคาทองคำแห่งประเทศไทย*. สืบค้นจาก
<http://www.goldtraders.or.th>.
- สำนักดัชนีเศรษฐกิจการค้า. (2552). *ข้อมูลดัชนีราคาผู้บริโภค*. สืบค้นจาก
<http://price.moc.go.th/contentl.aspx?cid=1>.
- เสาวรัตน์ อภิรักษ์เดชาชัย. (2553). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อราคาทองคำแท่งในประเทศไทย*.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุภาพ เอี่ยมวนานนชัย. (2546). *ทองคำกับความสามารถในการป้องกันความเสี่ยงจากเงินเพื่อ
กรณี ประเทศไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- อัชราภักดิ์ ประภาพักตร์. (2555). *ดัชนีอุตสาหกรรมในประเทศไทย ราคาทองคำแท่งในตลาดโลก
ล่วงหน้า*. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ตาราง 1 : ราคาทองคำแท่งในประเทศไทย ปี 2549 - 2553

	2549	2550	2551	2552	2553
jan		10636.00	13826.00	13982.61	17475.00
feb		11104.55	14121.43	15406.52	17154.17
mar		10851.85	14355.56	15657.69	17137.04
apr		11123.91	13618.75	14952.27	17393.18
may	12091.67	10912.50	13489.58	15172.92	18331.82
jun	10843.75	10698.08	13879.17	15286.54	18848.08
jul	11355.77	10574.00	14815.38	15019.23	18294.44
aug	11198.08	10684.62	13532.00	15224.00	18210.00
sep	10606.00	11360.00	13290.38	15842.31	18463.46
oct	10328.00	12065.38	13350.00	16390.38	18966.00
nov	10748.08	12840.38	12610.42	17686.00	19319.23
dec	10600.00	12739.58	13426.00	17761.54	19760.00

ตาราง 2 : ราคาทองคำแท่งในประเทศไทย ปี 2554 - 2558

	2554	2555	2556	2557	2558
jan	19710.00	24630.43	23757.69	19325.00	19307.69
feb	19878.57	25278.00	23017.39	19958.70	18902.08
mar	20387.04	24338.00	22194.23	20423.08	18172.00
apr	21034.09	24043.18	20529.55	19791.67	18395.45
may	21608.33	23450.00	19906.25	19781.25	18954.17
jun	22017.31	23854.00	19538.00	19620.00	18820.00
jul	22276.92	23790.38	18873.08	19876.00	18373.08
aug	24892.31	24154.00	20150.00	19562.00	
sep	25638.46	25452.00	20176.00	18850.00	
oct	24321.15	25319.23	19351.92	18734.62	
nov	25380.77	24980.77	19088.46	18210.00	
dec	24388.89	24418.75	18670.83	18612.00	

ตาราง 3 : ราคาทองคำตลาดโลก ปี 2549 - 2553

	2549	2550	2551	2552	2553
jan		652.20	924.00	927.10	1081.40
feb		674.10	973.00	941.10	1116.50
mar		663.40	918.20	918.30	1112.30
apr		678.40	874.70	886.20	1178.10
may	645.00	660.50	886.40	978.30	1216.10
jun	615.50	648.90	925.60	928.90	1241.10
jul	636.50	663.60	912.80	950.90	1180.60
aug	626.60	672.40	830.00	951.60	1247.10
sep	598.40	742.60	871.70	1007.70	1306.60
oct	606.20	797.50	724.00	1044.70	1357.30
nov	646.80	781.90	817.30	1179.30	1383.50
dec	635.90	833.20	874.80	1097.60	1420.60

ตาราง 4 : ราคาทองคำตลาดโลก ปี 2554 - 2558

	2554	2555	2556	2557	2558
jan	1332.40	1737.00	1662.70	1243.70	1282.90
feb	1410.50	1695.10	1578.15	1326.40	1212.80
mar	1431.80	1667.60	1594.30	1284.00	1183.30
apr	1558.90	1663.70	1474.75	1291.10	1183.60
may	1536.23	1562.18	1387.81	1249.27	1190.24
jun	1508.60	1597.24	1234.80	1320.22	1172.30
jul	1626.29	1613.80	1322.40	1281.70	1096.00
aug	1823.70	1691.90	1394.90	1287.01	
sep	1623.40	1770.90	1327.50	1208.50	
oct	1714.90	1719.20	1322.40	1170.80	
nov	1725.10	1714.60	1250.52	1167.23	
dec	1561.90	1675.50	1205.70	1182.95	

ตาราง 5 : อัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย ปี 2549 - 2553

	2549	2550	2551	2552	2553
jan		4.75	3.25	2.00	1.25
feb		4.50	3.25	1.50	1.25
mar		4.50	3.25	1.50	1.25
apr		4.00	3.25	1.25	1.25
may	4.75	3.50	3.25	1.25	1.25
jun	5.00	3.50	3.25	1.25	1.25
jul	5.00	3.25	3.50	1.25	1.50
aug	5.00	3.25	3.75	1.25	1.75
sep	5.00	3.25	3.75	1.25	1.75
oct	5.00	3.25	3.75	1.25	1.75
nov	5.00	3.25	3.75	1.25	1.75
dec	5.00	3.25	2.75	1.25	2.00

ตาราง 6 : อัตราดอกเบี้ยนโยบายธนาคารแห่งประเทศไทย ปี 2554 - 2558

	2554	2555	2556	2557	2558
jan	2.25	3.00	2.75	2.25	2.00
feb	2.25	3.00	2.75	2.25	2.00
mar	2.50	3.00	2.75	2.00	1.75
apr	2.75	3.00	2.75	2.00	1.50
may	2.75	3.00	2.50	2.00	1.50
jun	3.00	3.00	2.50	2.00	1.50
jul	3.25	3.00	2.50	2.00	1.50
aug	3.50	3.00	2.50	2.00	
sep	3.50	3.00	2.50	2.00	
oct	3.50	2.75	2.50	2.00	
nov	3.25	2.75	2.25	2.00	
dec	3.25	2.75	2.25	2.00	

ตาราง 7 : อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ ปี 2549 - 2553

	2549	2550	2551	2552	2553
jan		35.92	33.15	35.25	33.16
feb		35.55	32.02	36.50	33.03
mar		35.14	31.62	35.76	32.33
apr		34.91	31.87	34.98	32.35
may	38.23	34.77	32.57	33.98	32.51
jun	38.33	34.67	33.66	34.02	32.41
jul	37.95	33.92	33.66	33.72	32.24
aug	37.69	34.46	34.29	34.00	31.28
sep	37.64	34.39	34.18	33.43	30.33
oct	36.88	34.12	35.11	33.44	29.94
nov	36.15	33.98	35.57	33.23	30.21
dec	36.23	33.89	35.10	33.33	30.06

ตาราง 8 : อัตราแลกเปลี่ยนสกุลเงินบาทต่อดอลลาร์สหรัฐฯ ปี 2554 - 2558

	2554	2555	2556	2557	2558
jan	30.90	31.03	29.85	33.00	32.74
feb	30.58	30.45	29.75	32.55	32.34
mar	30.28	30.79	29.27	32.41	32.53
apr	29.88	30.71	29.25	32.34	32.99
may	30.29	31.82	30.35	32.83	33.67
jun	30.74	31.56	31.04	32.42	33.81
jul	29.77	31.49	31.24	32.16	34.98
aug	29.97	31.24	32.13	31.92	
sep	31.20	30.83	31.23	32.36	
oct	30.74	30.67	31.16	32.58	
nov	30.87	30.70	32.03	32.83	
dec	31.48	30.58	32.69	32.88	

ตาราง 9 : ดัชนีราคาผู้บริโภคในประเทศไทย ปี 2549 - 2553

	2549	2550	2551	2552	2553
jan		87.72	91.46	91.10	94.84
feb		87.36	92.09	92.00	95.37
mar		87.90	92.62	92.40	95.59
apr		88.79	94.23	93.30	96.06
may	87.81	89.50	96.28	93.10	96.25
jun	87.81	89.50	97.35	93.40	96.50
jul	87.90	89.50	97.71	93.40	96.65
aug	87.98	88.97	94.77	93.80	96.88
sep	87.72	89.50	94.94	94.00	96.81
oct	88.07	90.30	93.78	94.10	96.83
nov	87.98	90.66	92.62	94.40	97.04
dec	87.90	90.75	91.11	94.30	97.19

ตาราง 10 : ดัชนีราคาผู้บริโภคในประเทศไทย ปี 2554 - 2558

	2554	2555	2556	2557	2558
jan	97.72	101.02	104.44	106.46	106.02
feb	98.11	101.39	104.66	106.71	106.15
mar	98.59	101.99	104.73	106.94	106.33
apr	99.95	102.42	104.90	107.47	106.35
may	100.29	102.82	105.15	107.90	106.53
jun	100.42	102.99	105.31	107.79	106.64
jul	100.60	103.35	105.42	107.70	106.57
aug	101.04	103.76	105.41	107.61	
sep	100.70	104.10	105.58	107.43	
oct	100.89	104.24	105.76	107.32	
nov	101.11	103.87	105.86	107.19	
dec	100.62	104.27	106.01	106.65	

ตาราง 11 : ผลการทดสอบสมการถดถอยพหุคูณ

Model Summary(b)

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Durbin-Watson
1	.994(a)	.988	.987	.03033	2.103

a Predictors: (Constant), cpi, int, fx, gg

b Dependent Variable: tg

ตาราง 12 : ผลการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

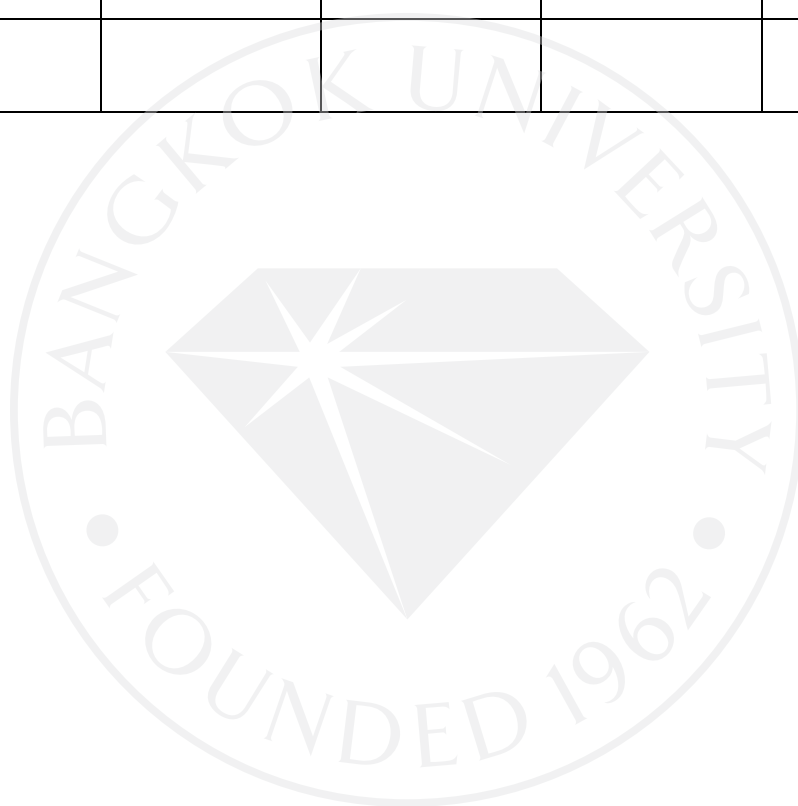
Coefficients(a)

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients		Sig.	Collinearity Statistics	
		B	Std. Error	Beta	t		Tolerance	VIF
1	(Constant)	-.933	.515		-1.813	.073		
	gg	.942	.026	1.114	36.618	.000	.127	7.880
	int	-.001	.008	-.001	-.106	.916	.867	1.153
	fx	.839	.101	.200	8.288	.000	.202	4.950
	cpi	.250	.073	.064	3.406	.001	.337	2.966

a Dependent Variable: tg

ตาราง 13 : ตาราง Multicollinearity

	cpi	int	fx	gg
cpi	1.000	.101	-.155	-.591
int		1.000	.132	.166
fx			1.000	.797
gg				1.000

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล

ณาสัยัญญ์ พิบูลพาณิชย์การ

อีเมล

napha-ann@hotmail.co.th

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2543

บริหารธุรกิจบัณฑิต

มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ

ประสบการณ์การทำงาน

ที่ปรึกษาทางการเงินลูกค้าส่วนบุคคล

พ.ศ. 2555 – ปัจจุบัน

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ข้อตกลงว่าด้วยการอนุญาตให้ใช้สิทธิในวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์

วันที่ เดือน พ.ศ.

ข้าพเจ้า (นาย/นาง/นางสาว) ณภัทร อึ้งอุ นิพนธ์พาณิชย์ อยู่บ้านเลขที่ 63

ซอย วิภาวดี 1-9 ถนน วิภาวดี ตำบล/แขวง บางนา

อำเภอ/เขต สาทร จังหวัด กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ 10120

เป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ รหัสประจำตัว 7590600127

ระดับปริญญา ☐ ตรี ☒ โท ☐ เอก

หลักสูตร วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชา การเงิน

คณะ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิ” ฝ่ายหนึ่ง และ

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ ตั้งอยู่เลขที่ 119 ถนนพระราม 4 แขวงพระโขนง เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร

10110 ซึ่งต่อไปนี้จะเรียกว่า “ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิ” อีกฝ่ายหนึ่ง ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิ และผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้

สิทธิ ตกลงทำสัญญากันโดยมีข้อความดังต่อไปนี้

ข้อ 1. ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิขอรับรองว่าเป็นผู้สร้างสรรค์และเป็นผู้มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวในงานวิทยานิพนธ์ / สารนิพนธ์หัวข้อ

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความพึงพอใจของลูกค้าในกรุงเทพมหานคร

ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยกรุงเทพ (ต่อไปนี้จะเรียกว่า “วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์”)

ข้อ 2. ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิตกลงยินยอมให้ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิโดยปราศจากค่าตอบแทนและไม่มีกำหนดระยะเวลาในการนำวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ ซึ่งรวมถึงแต่ไม่จำกัดเพียงการทำซ้ำ ดัดแปลง เผยแพร่ต่อสาธารณชน ให้เข้าต้นฉบับหรือสำเนาอื่น ให้ประโยชน์อันเกิดจากลิขสิทธิ์แก่ผู้อื่น อนุญาตให้ผู้อื่นใช้สิทธิโดยจะกำหนดเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดด้วยหรือไม่ก็ได้ ไม่ว่าทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน หรือการกระทำอื่นใดในลักษณะทำนองเดียวกัน

ข้อ 3. หากกรณีมีข้อขัดแย้งในปัญหาสิทธิในวิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์ ระหว่างผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิกับบุคคลภายนอกก็ดี หรือระหว่างผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิกับบุคคลภายนอกก็ดี หรือมีเหตุขัดข้องอื่นๆ เกี่ยวกับลิขสิทธิ์ อันเป็นเหตุให้ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิไม่สามารถนำงานนั้นออกทำซ้ำ เผยแพร่ หรือโฆษณาได้ ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิยินยอมรับผิดชอบและชดเชยค่าเสียหายแก่ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิในความเสียหายต่างๆ ที่เกิดขึ้นแก่ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิทั้งสิ้น

สัญญานี้ทำขึ้นสองฉบับ มีข้อความเป็นอย่างเดียวกัน คู่สัญญาได้อ่านและเข้าใจข้อความในสัญญานี้โดยละเอียดแล้ว จึงได้ลงลายมือชื่อให้ไว้เป็นสำคัญต่อหน้าพยาน และเก็บรักษาไว้ฝ่ายละฉบับ

ลงชื่อ.....ผู้อนุญาตให้ใช้สิทธิ
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้สิทธิ
(อาจารย์ อภิธิภา จุลพิสิฐ)
ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดและศูนย์การเรียนรู้

ลงชื่อ.....พยาน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ กฤติกา ลิ้มลาวัลย์)
รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ลงชื่อ.....พยาน
(ดร.สมณี ศุภกรโกศล)
ผู้อำนวยการหลักสูตร/ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร